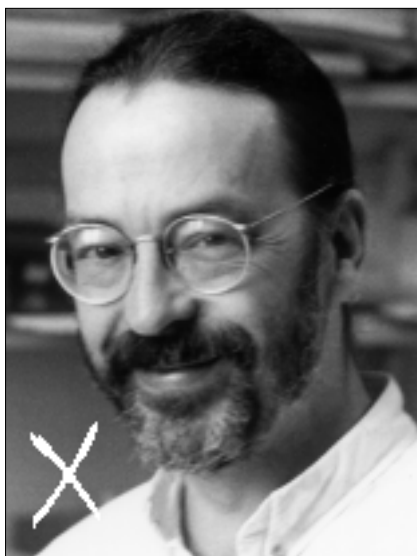

Maj 1999

Nr. 26. Fakultetsblad for Humaniora, Aarhus Universitet

Prodekan Bodil Due (Oldtid & Middelalder) og lektor Calle Møller (Musik) kæmper torsdag den 3. juni om at blive dekan efter dekan André Wang Hansen.

Kampvalg om dekanposten

Afstemning
torsdag 3. juni

For anden gang på to år har prodekan Bodil Due (Oldtid & Middelalder) og lektor Calle Møller (Musik) annonceret at de begge stiller op som kandidater til at efterfølge den nuværende dekan André Wang Hansen, der går af 1. september.

I 1997 endte det med at netop André

Wang Hansen og Bodil Due gik sammen til valg som henholdsvis dekan og prodekan, hvorefter Calle Møller trak sin kandidatur.

Bliver Bodil Due valgt til ny dekan får fakultetet ikke blot sin første kvindelige dekan nogensinde, men også det første helt kvindelige dekanat, eftersom Bodil Dues makker i dekanatet også er en kvinde.

Læs mere på side 3

Ekstra valgavis

HUMavisen udkommer sidst i maj måned med en ekstra valgavis, medmindre der bliver fredsvale. Avisen vil blandt andet bringe kandidaternes programmer, valgsteder, valgeregler og meget mere.

Udviklingsplan:

Historiske aborter og forspildte chancer

Slå fakultetets 19 institutter sammen til 5 og hold op med at ansætte forskere efter hvad de kan undervise i. Det er nogle af forslagene i to indlæg i debatten om fakultetets udviklingsplan.

Siderne 6-7-8-9

Forskning med ansigt

Mød bagmændene bag to store projekter, der begge bruger årstal som afsæt for at vise omverdenen hvad den humanistiske forskning kan bruges til. Vi har talt med opfinderen af Middelalder 99 og idemanden bag Humaniora ved Årtusindskiftet.

Side 32-33-34-35

128 mio. eksterne kroner til forskning

Det er hvad fakultetets forskningsmiljø har fået bevilget fra eksterne fonde i løbet af de seneste fem år. Vi har spurgt hvordan man gør og viser hvem der har fået.

Siderne 36-37-38

Nye suppleringsfag

Informatik for kulturhistorikere og Kina-studier er nye blandt de 52 suppleringsuddannelser, som starter i efteråret.

Siderne 10-11-12-13

Spis gratis i kantinen

Spis gratis en dag om ugen. Hvis du spiser i den billigste kantine, sparer du 20% – eller en dag om ugen.

Side 18-19

Hip-hip-hvornår?

Få svaret på hvornår dit dag skal holde det store jubilæum. Syv sider om fakultetets udvikling og hvornår fagene og institutterne blev født, af gavn og af navn.

Siderne 20-26

HUMavisen

7. årgang. Nr. 26

Maj 1999

Ansvarshavende redaktør:
informationsmedarbejder
Svend Aage Lund Mogensen.

Se hele redaktionen på
næstsidside side.

Adresse:
HUMavisen
HUM Sekretariat, bygning 328
Aarhus Universitet
Ndr. Ringgade 1
8000 Århus C

Telefon: 8942 1242
Fax: 8613 4337
E-post:
Redaktionen:
humavis@hum.au.dk
Kalenderen:
kalender@hum.au.dk

HUMavisen udgives af Det
Humanistiske Fakultet, Aarhus
Universitet.

HUMavisen udkommer to til tre
gange i semesteret. Se
udgivelsesplanen på næstsidside
side.

HUMavisen er gratis ved
afhentning på fakultetet. Avisen
sendes med intern post til alle
ansatte og omdeles på gange,
kaminer og på Parkkollegiet.

Redaktionen forbeholder sig ret
til at forkorte og redigere indlæg
og meddelelser. Den redaktio-
nelle linje er ikke udtryk for
fakultetets officielle linje.

Tryk: Nord-Østre Hjørnes
Trykkeri.

Oplag: 4.100 eksemplarer

HUMavisen.net

Avisen udkommer også på web:
www.hum.au.dk/nyheder/humavis

Seneste nyt findes på:
www.hum.au.dk/nyheder

ISSN 0908-5343

Indhold

Fremover vil avisen være strengere emneopdelt efter følgende kategorier.
Forsiden og Bagsiden er ikke med i indholdsfortegnelsen. De vil (fortsat)
normalt være placeret på henholdsvis første og sidste side.

Politik 3-9

Dekanvalg 3. juni	3
20% flere nye studerende	4
Spareplan vedtaget	5
Udviklingsplan 2000-2002	5
Debat: Fra en lensgreves udsigtstårn	6-7
Debat: Fakultetets forskning	8-9

Studier 10-17

Sidefag og suppleringsuddannelser	10-11
Tværfags-program	11
Informatik for kulturhistorikere	12
Kina-studier	13
Online eksamens-tilmelding en succes	14
Cekvina og Europastudier smelter sammen	15
374.000 til ekskursioner	15
Debat: Er Tværfag noget lal?	16-17

Service 28-30

Debat: Må vi så bede om kammertonen!	28
Støtte til specialrejser	28
Fakultetets åbningstider	29
Nyt og hurtigere web	30

Forskning 31-41

Universitetspædagogik	31
Humaniora ruster sig	32-33
Middelalder 99	34-35
Dansen om fondsmidlerne	36-38
Humanistiske bøger	39
Tidsskrifter fra Humaniora	40-41

Uni-liv 18-17, 42-47

Matematisk billigste humanist-kantine	18-19
Fagenes fødselsdage	20-26
50 år med akademisk kormusik	27
Navne	42-43
Kalenderen	44-47

Redaktion 2, 47

Kolofon	2
Deadline	2
HUMavisens medarbejdere	47

Næste nummer udkommer i september

Deadline cirka 1. september 1999

Deadline gælder færdige indlæg, andre typer indlæg har tidligere deadline

Husk de løbende nyheder på web på

www.hum.au.dk/nyheder

Dekanvalg 3. juni

Kampvalg om det ny dekanat

Der er allerede to kandidater til posten som fakultetets politiske leder, når dekan André Wang Hansen går af den 1. september, og dermed tyder alt på at fakultetet får sit første kampvalg om dekanposten nogensinde. Det finder sted torsdag 3. juni.

Dekan André Wang Hansen går som ventet af som dekan efter sommerferien, og fakultetet skal derfor vælge både ny dekan og ny prodekan (dekanat).

Kampvalg

Den nuværende prodekan Bodil Due annoncerede allerede da hun tiltrådte som prodekan at hun gerne vil efterfølge André Wang Hansen. Hun stiller op med lektor og formand for Studieudvalget, Helle Juel Jensen som prodekan.

Den anden dekan-kandidat er lektor Calle Møller (Musik), der endnu ikke har offentliggjort sin prodekan-kandidat.

Calle Møller kandiderede også ved dekan-valget i efteråret 1997, men trak sin kandidatur da de to andre kandidater, den siddende dekan André Wang Hansen og Bodil Due i stedet for at stille op mod hinanden, fandt sammen i et dekanat og på den måde blev fredsvalgt.

Valgløfter på vej

Begge kandidater vil nu lave et valgprogram. Programmerne vil ligge klar i løbet af maj måned, og HUMavisen vil naturligvis offentliggøre programmer på web så snart det er muligt.

Der er opstillingsfrist til dekanvalget den 17. maj.

Det ny dekanat får kun lov til at sidde i den resterende af den nuværende fireårige valgperiode, det vil sige frem til 31. januar 2002.

Valgkamp på web

Valget blev udskrevet lige før HUMavisen gik i trykken. Derfor følger vi med i valgkampen på web med seneste nyt, læserbreve, valgløfter og naturligvis valgresultatet.

Alt efter hvordan valgkampen udvikler sig, vil HUMavisen eventuelt også udgive et trykt ekstranummer om valget i slutningen af maj måned.

Se www.hum.au.dk/nyheder/valg.htm

Køreplan for dekanat-valget 1999

15. april	Valget udskrives
3. maj	Valgcirkulære i information & debat
17. maj	Opstillingsfrist
21. maj	Frist for at trække opstilling
3. juni	Valg
4. juni	Valgresultatet offentliggøres
17. juni	Eventuel anden valgrunde
18. juni	Valgresultatet af anden runde offentliggøres
1. september	Det nyvalgte dekanat tiltræder

Et hoved - en halvtredsindstyvendedel stemme

Alle fastansatte lærere (VIP'er) og teknisk og administrativt personale (TAP'er) samt studerende kan stemme til dekanatsvalget.

De studerendes stemmer tæller dog samlet højst 25% af det samlede stemmetal, og kun hvis samtlige studerende går til stemmeurnen. Det betyder groft sagt at der skal cirka 50

studerestemmer til at veje lige så meget som én ansat stemme.

Til de årlige valg til Konsistorium ligger de studerendes stemmeprocent på mellem 20 og 30. Sker det ved et dekanatsvalg, vil de studerendes samlede vægtede andel af stemmerne blive på 5-8%.

Derfor bliver det næppe de stude-

rende, der kommer til at afgøre et eventuelt valg, med mindre de ansatte er delt i to lige store dele.

En enig lærergruppe kan til gengæld afgøre valget, da lærerne er sikret at deres stemmer vægter mindst 50% af alle stemmer i den samlede opgørelse. *Valgreglerne blev omtalt mere udførligt i HUMavisen 18. september 1997.*

20% flere nye studerende

Optaget stiger med en femtedel i 1999

Fakultetet optager 200 ekstra nye studerende i år og dermed bliver 1999-årgangen både fakultetets største nogensinde og den første på det nye optagelsessystem. Det ny system skal blandt andet sikre en bedre koordineret brug af lærerressourcerne.

Knap 1400 unge får den 28. juli tilbuddet om at starte på en humanistisk uddannelse på Aarhus Universitet. Det svarer til en fordobling af studenteroptaget på blot syv år.

Det er fortsat regeringens mål at halvdelen af en ungdomsårgang skal have en kortere eller længere videregående uddannelse, og derfor er universiteterne blevet opfordret til igen i år at øge optaget.

Det ekstra optag vil også give fakultetet flere penge i kassen. Det såkaldte taxamater-princip betyder at hver gang en studerende består en eksamen, så udløser det en bevilling til universitetet.

Nyt optagelsessystem

I efteråret vedtog fakultetet at sløjfe de gamle optagelsesområder og i stedet gøre hvert enkelt fag til et selvstændigt område. Vil man i 1999 fx studere engelsk, skal man søge om at komme ind på Engelsk, ikke på Humaniora I.

Fakultetet kan nu bedre styre hvor mange nye studerende der kan komme ind på hvert enkelt fag. Det betyder blandt andet at de små fag kan forvente at få studerende nok til et „helt hold“ og dermed udnytte lærerkræfterne mere effektivt.

Både klassisk arkæologi og italiensk fik sidste år hver 12 studerende, i år får de begge omkring det dobbelte.

Andre fag skal forøge optaget med flere hele hold. Nordisk der står for en af de helt store stigninger fra 81 til 143 nye studerende på bacheloruddannelsen.

Procentuelt er det dog filosofi-studiet der scorer højest: optaget stiger fra 27 til 69 studerende – eller hele 156 procent.

Små fald

Der er dog enkelte fag der oplever et lille fald, eksempelvis etnografi og medievidenskab, der begge så at sige er 'fyldt op'.

Små sprog sammen

De mindste sprogfag er dog stadig bundtet i optagelsesområder. Det

Foto: Torben Nielsen

Det bliver sværere at få en vinduesplads til læsegruppen i Historisk Foyer efter sommerferien. Studenteroptaget på Humaniora i 1999 sætter ny rekord.

gælder de slaviske sprog, hvor der har været fri adgang siden 1995. Det betyder med andre ord at der har været ledige pladser på studiet. Her bliver optaget sat ned fra 58 til 48.

Optagelsesområdet 'Øvrige sprog' dækker over de en række fag, der tidligere var en del af Humaniora III, hvor der har været fri adgang de seneste to år. Her håber fakultetet på at interessen stiger med 49 procent.

slam

Optag 1999

Fag	1999	1998	Ændring
Dramaturgi	48	37	30%
Engelsk	117	119	-2%
Etnografi	96	107	-10%
Filosofi	69	27	156%
Forhistorisk arkæologi	37	30	23%
Fransk	48	35	37%
Historie	138	125	10%
Idéhistorie	48	64	-25%
Informationsvidenskab	64	61	5%
Italiensk	27	12	125%
Klassisk arkæologi	21	12	75%
Kunsthistorie	74	56	32%
Lingvistik	37	30	23%
Litteraturhistorie	53	46	15%
Medievidenskab	37	40	-8%
Middelalderarkæologi	27	30	-10%
Musik	58	52	12%
Nordisk	143	81	77%
Spansk	43	21	105%
Tysk	58	60	-3%
Optagelsesområder:			
Slaviske sprog	48	58	-17%
Øvrige sprog	106	71	49%
Hele fakultetet	1397	1174	19%

1.397 ansøgere vil blive tilbudt en plads på et af de humanistiske studier i efteråret. I 1998 fik kun 1.174 tilbuddet. Tallene er inklusive overbooking, da en vis procentel altid falder fra inden studiestart. Således var der i starten af oktober 1998 1.080 tilbage af de oprindelige 1.174. I 1999 forventer man at de 1.397 bliver reduceret til 1.280. Nye studerende på sidefags- og suppleringsuddannelser er ikke med i ovenstående tal.

Slaviske sprog: Bulgarsk, polsk, russisk, serbokroatisk og tjekkisk. Øvrige sprog: Klassisk filologi, indisk, portugisisk/brasiliansk, finsk, ungarsk, japansk, kinesisk.

Spareplan vedtaget

Både ros til og protester over sparekatalog

Selv om ingen var glade for det, så var der generel ros til fakultetets sparekatalog, som var en del af det budget for 1999, som Fakultetsrådet vedtog den 22. februar. Besparelserne betyder at fakultetet dels kan 'nøjes' med et underskud på 13 millioner kroner, dels få råd til at flytte sprogfagene ind i Nobelparkens nye bygninger.

En af de største besparelser er at institutterne ikke længere vil få fuld kompensation, når en lærer bliver frikøbt til enten at forske på fuld tid på fakultetets eget Center for Kulturforskning eller bliver involveret i et forskningsprojekt, finansieret af eksterne midler.

Efter spareplanen vil instituttet fremover kun få penge til at ansætte en deltidsansat *undervisningsassistent* som vikar for den frikøbt lærer, hvor man tidligere fik penge til at købe en *lektorvikar* på fuld tid, der både skal forske og undervise.

Ordningen med fuld kompensation er to år gammel, og med spareplanen vender fakultetet altså tilbage til forholdene som de var i 1996 på dette punkt.

Brandbeskatning

Spareplanen har været gennem en månedlang behandling i fakultetets Økonomiudvalg, hvor de æstetiske fag ikke har en plads.

Det var også kun netop de æstetiske

fags repræsentant i rådet, Ansa Lønstrup, der protesterede mod dele af spareplanen, først og fremmest mod den nævnte mindre kompensation ved frikøb.

–Det lugter af brandbeskatning af eksterne midler, mente Ansa Lønstrup.

Ambulancetjeneste

Antallet af deltidslærer-timer (DVIP-nøglen) bliver nu beregnet på baggrund af de seneste fire semestres studenterårsværk (antal beståede eksaminer på faget), hvor det før var to for vækst-fag.

Samtidig indfører fakultetet dog en ambulancetjeneste for fag i kraftig vækst, der kan få en ekstraordinær bevilling, en slags 'starthjælp'.

Ingen gratis ph.d.er

Ph.d.-studerende er forpligtet til at arbejde for universitetet, og de indgår nu i DVIP-nøglen, hvor de før var en slags ekstra ('gratis') arbejdskraft på fagene.

Fagene vil heller ikke længere få udbetalt bevillinger fra fakultetet, hvis den ph.d.-studerende stopper studiet.

Dyr censur

Fakultetet vil også se på om der kan spares på den eksterne censur. I øjeblikket bruger nogle fag fem gange så mange censortimer som andre.

Studieudvalget vil nu gå i gang med

at drøfte eventuelle nye principper med fagene.

Større effektivitet

På indtægtssiden håber fakultetet på at kvalitetsudviklingspuljen kan bruges til at øge gennemførselsprocenterne.

Samtidig vil man øge indtægterne fra Jysk Åbent Universitet (JÅU) ved at tilbyde flere kurser. Det bliver ikke mindst de overbemandede fag, der skal forpligte sig til at udbyde undervisning på JÅU.

Fakultetet vil også spare ved at gå over til at slå stillinger op via web og kun indrykke små annoncer på den relativt dyre spaltepads i fagbladene.

slam

En redigeret version af sparekataloget kan læses på web: www.hum.au.dk/nyheder/politik/sparekatalog.htm

Mere fakultet i Udviklingsplanen

Også plan for bibliotekerne i ny plan

Biblioteks-politik, informations- og kommunikations-politik og Studium Generale bliver tre nye kapitler i fakultetets kommende udviklingsplan for årene 2000-2002.

På et møde i starten af april for alle fakultetets institut-, center- og studieledere enedes man om at udvide udviklingsplanen samtidig med at man udpegede fire redaktører til at ajourføre de eksisterende afsnit om fagene.

Ledermødet var også enige om fortsat at lægge vægt på fagenes nuværende aktiviteter og kortsigtede planer frem for langsigtede ønsker til forskningsens udvikling.

Mere fakultet

Den ny plan vil også beskæftige sig med selvevaluering af forskningen og fakultetets overordnede prioriterede satsninger inden for forskning, undervisning og administration.

slam

Udviklingsplan

2000 - 2002

Nr. 26 - maj 1999

HUMavisen

Fra en lensgreves udsigtstårn

Udviklingsplan:
Institutleder Anders Bøgh foreslår 5-10 store paraply-institutter med mere magt frem for Kyndrups ide om et stærkere fakultet

Af Anders Bøgh,
institutleder, Historisk Institut.

I forbindelse med det pågående arbejde med at formulere en udviklingsplan for perioden 2000-2002 må det være oplagt at overveje, om ikke fakultetet som sådan skulle tage og udvikle sig. Fakultetet kan anskues på to måder: Dels som en mængde studenter, lærere, forskere og TAP'er med samt alle deres faglige kompetencer, og dels som en administrativ struktur, som har som formål at holde sammen på alt dette og bidrage til, at det trives bedst muligt. Menneskene og faglighederne trives eller vantrives på fag, centre og institutter, men ovenover disse er der et fakultetsråd, en dekan og et fakultetssekretariat. Når der til daglig tales om "fakultetet", er det oftest dette niveau, der menes, men den administrative struktur omfatter naturligvis også de underliggende niveauer.

Kyndrups lensgrever

Morten Kyndrup havde i sidste udgave af denne avis et indlæg, hvor han argumenterede for en styrkelse af det overordnede niveau på bekostning af de underliggende ("lensgrever") - eller anderledes formuleret: for en styrkelse af fællesinteressen overfor de partikulære interesser på fakultetet. Udover at fællesinteressen skulle være forskning, fremgår det imidlertid ikke, hvad denne fællesinteresse skulle gå ud på.

En oplagt fællesinteresse er, at beslutningssystem og administration fungerer bedst muligt til gavn for den indholdsmæssige side af fakultetet. At identificerede problemer blandt menneskene på fakultetet hurtigst muligt kommunikerer til det niveau, hvor problemerne (eventuelt) kan løses, samt at de løsninger, der bliver formuleret, dér hvor kompetencen ligger, bliver præget af mest mulig information om den virkelighed, de skal virke i.

Dette taler for det første for en i høj grad decentral beslutningsstruktur og for det andet for en meget åben og kommunikerende beslutningsproces på det centrale niveau.

Virkeligheden

Virkeligheden på dette fakultet befinder sig temmelig langt fra dette ideal. Menneskene lever og arbejder på 19 institutter og 4 (større) centre af meget stærkt vekslende størrelse samt under 28 studienævne. Det store antal enheder og deres meget vekslende størrelse sætter meget snævre grænser for, hvad der meningsfuldt lader sig decentralisere uden, at beslutningsproces og administration bliver enormt omkostningstunge.

Det er vel derfor, at beslutningsstrukturen på fakultetet er ekstremt

centraliseret; også i forhold til andre fakulteter her på stedet.

Ingen føling

Men topniveauet har ikke megen føling med, hvad der foregår blandt menneskene. I Fakultetsrådet sidder dekanen plus 6 faste lærere (VIP'er), som hver for sig repræsenterer flere fag, samt 3 studenter og 3 TAP'er, som i princippet repræsenterer deres organisationer.

De beskæftiger sig mest med at godkende forslag til stillingsopslag, bedømmelsesudvalg, stillingsbesættelser osv., som stort set er rene administrative rutiner, samt med at tage beslutning om indstillinger fra fakultetsrådets underudvalg, som består af ganske få personer.

Ovenover det hele svæver en dekan og et fakultetssekretariat, som i sagens natur ikke kan vide meget om, hvad der foregår blandt de omkring 7.000 mennesker på fakultetet i de mange og meget forskellige enheder.

Edderkoppens skræk

De miljøer, hvor menneskene er, føler naturligt nok ikke megen fællesinteresse med dette niveau, hvor man imidlertid er nødt til at henvende sig for at få ressourcer til sit virke og for at få forsinket en masse administrative rutiner, som man ligeså godt kunne klare selv.

Hvis man oplever systemet fra centrum i edderkoppespindet, får man sikkert den fornemmelse, som Morten Kyndrup giver udtryk for, at "lensgreverne" blot er ude på at tilrane sig så mange af kongedømmets ressourcer som muligt, mens næsten ingen varetager fællesinteresser.

Denne mulige skræk for "lensgreverne" er så måske også forklaringen på, at centralniveauet tilsyneladende er så lidt interesseret i at indhelende impulser fra 'neden'. Hvis ikke skulle man tro, at der fx blev afholdt flere møder med institut- og studieledere end tilfældet er.

Dette fører til et meget konservativt system, som udover den almindelige

rutinemæssige administrative mølle, for det meste kun tager stilling til problemer, der vælter ned over systemet ovenfra - fx fra vore mange ministre.

Det eneste sted på det centrale

Fra en lensgreves udsigtstårn ...

plan, hvor der i et lidt større forum foregår lidt debat og nytænkning er i repræsentantskabet. Men da dette ingen kompetence har, kan man jo ikke vide, om det, der tales om dér, er til glæde for andre end de talelystne.

Mere decentral magt

Den eneste vej ud af denne uheldsmæssige situation og den gensidige surhed, den skaber, er en stærkt øget decentralisering af beslutningsproces og administration til et langt mindre antal enheder, fx 5-10 sådanne bestående af et antal fag og lignende hver.

Så måtte man enes indenfor disse overskuelige enheder om udnyttelse af ressourcer samt udvikling og nytænkning, mens beslutningsprocessen omkring de beslutninger, som nødvendigvis skal være fælles for alle, kunne informeres af meget jævnlig møder mellem dekanen og lederne af disse enheder.

Dermed kunne der også opnås en hurtigere cirkulation af de gode ideer, som opstår rundt omkring i kæmpefirmaet. Fakultetsrådet kunne da i højere grad få funktioner som en virksomhedsbestyrelse, men skulle naturligvis være der som et demokratisk check og korrektiv på ledergruppen.

I en sådan struktur ville der være væsentlig større chance for en klar fornemmelse af, at vi alle er i samme båd - i hvert fald den samme økonomiske båd - og langt større muligheder for en dynamisk udvikling af firmaet til gavn for menneskene i det.

Historisk abort

Morten Kyndrup ønsker i højere grad forskningen løsgjort fra fagene, således at forskningen ikke blot skal være en afledt konsekvens af undervisningen på fagene. Dette rummer store chancer for, at ressourcer trækkes fra undervisningen til forskningen, således som det fx allerede er tilfældet med Center for Kulturforskning.

Men da det er undervisningen, der genererer over halvdelen af fakultetets indkomster, rummer det også store risici for at svække den høne, der lægger guldæggen. Argumentet for at løsrive forskningen er, at fagene på fakultetet er opstået som

følge af historiske 'tilfældigheder'.

Heraf kunne man så få det indtryk, at humanistisk forskning må være en mere sagligt veldefineret størrelse med sit eget immanente fællespræg. Men afgrænsningen af humanistiske fakulteter i forhold til andre ditto er jo også i én eller anden udstrækning resultater af historiske 'tilfældigheder'.

Mit eget fag ligger således under samfundsvidenskabelige fakulteter på mange velanskrevne universiteter således som det også er tilfældet med etnografi, og en videnskabelig/metodisk grænsedragning til den meste virksomhed på de teologiske fakulteter, rejser vist også uoverstigelige problemer, og hvad med informationsvidenskaben?

For overtegnede kommer det ikke som nogen overraskelse, at ting er resultater af historiske processer, men derfor kan man jo godt engang imellem standse op og overveje om nogle af resultaterne stadig er hensigtsmæssige. Det kunne jo være en begyndelse på en reduktion af antallet af enheder på fakultetet, hvis ikke man af erfaring vidste, at det nok snarere ville føre til, at en nødvendig proces ville ende med en abort.

Udviklingsplan

2000 - 2002

Løse egne problemer

Der rumles jævnligt faretruende om, at ledelsen på universiteterne er for dårlig. Hvis politikerne falder for fristelsen til at løse dette gennemgående noget overdrevne problem, vil der gå svære skår i universiteternes århundredgamle autonomi.

Dertil kommer, at den i så fald forudsigelige DJØF-ificering af ledelsen vil sætte forskere, lærere, studenter og TAP'er mere eller mindre udenfor indflydelse.

Det vil være væsentligt lettere at forsvare os mod disse alvorlige farer, hvis vi kan vise, at vi selv kan løse de problemer, som dybest set er opstået, fordi vor struktur grundlæggende stammer fra dengang, alle lærerne ved fakultetet kunne sidde rundt om det samme bord og løse deres fælles problemer.

Morten Kyndrups indlæg fra HUMavisen februar kan læses på www.hum.au.dk/nyheder/politik/konservativt_lensgrevesystem.htm

Fakultetets forskning – fri eller fanget?

Fakultetet forspilder sin chance for at forny forskningen på grund af en konservativ struktur og undervisningsbaseret rekruttering, skriver professor Ulf Näsman

Af Ulf Näsman
Forskningsprofessor,
Forhistorisk Arkæologi

I HUMavisen 25 fra februar ønsker Lise Hannestad en debat om forholdet mellem vore to hovedforpligtelser: at forske og at uddanne, og hun anbefaler, at Fakultetet iværksætter en intern forskningsevaluering. Morten Kyndrup problematiserer spørgsmålet yderligere ved at påstå, at vi ikke bedriver forskningsbaseret undervisning men undervisningsbaseret forskning. Begge indlæg fortjener en kommentar.

Det Humanistiske Fakultet er opdelt – splittet ville nogen sige – i mange institutter og afdelinger. De ansatte forskere – faste og projektansatte – repræsenterer mange flere forskellige forskningsfelter end de undervisningsfag, som repræsenteres af studienævne. Det er således svært at få et overblik over fakultetets forskning, og det er klart, at Lise Hannestad har ret, når hun skriver, at fakultetet ved alt for lidt om sin egen forskning.

Ved en eventuel forhandling med Forskningsministeriet om at opnå en god aftale i en fremtidig resultatkontrakt må man, for at kunne argumentere overbevisende, have indsigt i fakultetets samlede forskning. Hvis vi mener, at denne forskning er af så høj kvalitet og af et sådant omfang, at den bør medføre en forbedret ressourcetilførsel, må vi

kunne lægge kortene på bordet. Derfor er jeg enig med Lise Hannestad i, at det er vigtigt at komme hurtigt i gang med en gennemgribende udredning af forskningens vilkår og tilstand på fakultetet.

Panegyrik

Hvordan undersøgelsen skal udføres må diskuteres grundigt. Personlig er jeg usikker på, hvordan udrederne skal kunne trænge igennem den panegyrik, som utvivlsomt vil blive fremført af en del reelt svage områder. Lise Hannestad spørger om vore forskningsresultater er en international gangbar valuta, stærk som euro og dollar, eller om den kun er danske kroner eller lokale poletter?

Spørgsmålet er vigtigt, da vi må undgå, at svag valuta i fakultetets beholdning bliver overvurderet. Der kræves derfor et omhyggeligt forarbejde for at finde frem til en metode, som kan vise, hvordan det virkelig forholder sig, og ikke hvordan den enkelte forestiller sig, at det burde være.

Programmidler

Lise Hannestad rejser det alvorlige spørgsmål, om midler på fakultetets budget bør overføres til forbedring af forskningen, eller om de nuværende forskningsmidler blot bør omfordeles.

Men hun gør det uden at diskutere det strategisk vigtige problem, om midlerne skal bruges til at stimulere, styrke og forny svage miljøer, eller til at styrke allerede stærke miljøer for at sikre dem fortsat fremgang og en rolle som spydspidser?

Lise Hannestad ønsker også, at programmidlernes betydning for fakultetets forskning – negativ og positiv – bliver undersøgt. Som medlem af to tværvideenskabelige forskergrupper inden for landskabsforskning er jeg parat til at diskutere hendes spørgsmål „om programmidler reelt svækker humanistisk forskning, eller om det omvendte er tilfældet“.

Min erfaring siger mig dog, at spørgsmålet egentlig ikke bør besvares som det er formuleret.

Man bør i stedet spørge: ”Hvad er den rette balance mellem midler afsat til fri forskning på den ene side og bunden forskning på den anden?”

I dag er hovedparten af fakultetets forskningsressourcer allokeret til den enkelte forskers frie valg (dvs. de i princip eksisterende 40% forsknings-

tid). Man kunne stille spørgsmålet, om det tjener fakultetet bedst, at vi fortsætter med at satse på enkelt-individets frie valg eller om man i stedet kunne bruge en større del af disse midler til at stimulere opbygningen af større, eventuelt tværfaglige forskningsmiljøer som Center for Kulturforskning.

Tvungen tværfaglighed

Den store tværfaglige kompetence, som nu opbygges inden for dansk landskabsforskning, ville næppe finde sted, hvis ikke de forskellige universitetsinstitutter og sektorforskningsinstitutioner var „tvunget“ ind i de nye tværfaglige rammer, som er opstillet af programudbyderne.

Givetvis koster det store ressourcer bare at begå sig i mødet med andre faglige miljøer og traditioner, og det

kan muligvis diskuteres om udbyttet på kort sigt vil svare til investeringen (personligt tvivler jeg ikke). Men afsættes der over en årrække ressourcer til en opfølgende virksomhed, er jeg overbevist om, at den nuværende satsning på tværfaglige projekter vil vise sig at være meget frugtbar og fornyende.

Kernen i problemet er således ikke programmidlerne, men vanskeligheden med at „indlejre“ det opnåede i institutionernes faste rammer; og her er universiteterne handicappede jævnført med sektorforskningsinstitutionerne.

Spildte muligheder

Dette problem leder direkte over til det spørgsmål, som Morten Kyndrup rejser: nemlig det om forskningsbaseret undervisning eller undervisningsbaseret forskning.

Da Nyrups seneste ministerrokade medførte, at universiteterne kom til at høre under både Undervisnings- og Forskningsministeriet, tænkte jeg, at det i en overgangsperiode kunne være nyttigt. Det ville nemlig uundgåeligt medføre en fokusering på et dilemma i universiteternes styring – problemet med at forene forskningens mål og de deraf afledte behov med kravene til uddannelserne og den heraf afledte undervisning.

Det er fx frustrerende at se, hvor ofte nyansættelser – efter opslagene formulering af domme – synes styret af snævre undervisningsbehov. Det

medfører, at det ikke altid bliver reelt nyskabende forskere som ansættes, men i bedste tilfælde habile forskere med speciale inden for et (iblandt relativt uinteressant) undervisnings-fag.

At forskerstillinger afgrænses af undervisningsbehov fremmer desuden intern rekruttering, og må være en forklaring på de få eksterne ansøgere vi ser til opslåede stillinger – ofte er det kun interne ansøgere, der kan indfri de specifikke krav om undervisningserfaring.

Her spildes mange muligheder for en fornyelse af fakultetets forskningsprofil!

Savner forskningspolitik

Morten Kyndrups formulering, at vi ikke bedriver forskningsbaseret undervisning men undervisningsbaseret forskning, er afslørende skarp. At fakultetets forskning er helt afhængig af uddannelserne (her ses selvfølgelig bort fra den relativt lille eksternt finansierede forskning), er vel en af forklaringerne til, at fakultetet – efter min mening – savner en egentlig forskningspolitik; den ligger hos fagene.

Fx savner jeg en bevidst indsats fra fakultetets side, når det gælder at stimulere og fremme dannelsen af tværgående forskergrupper, der kan ansøge om de programidler, som jævnlige opslås.

Bonderepublik

Morten Kyndrups billede af institutterne som middelalderlige borge med lensgrever er meget talende, og kunne måske suppleres med påpegnings af, at der også findes klostre med abbedisser. Spøg til side, så genkender jeg ikke min virkelighed i hans beskrivelse. Vor egen Afdeling for Forhistorisk Arkæologi vil jeg ikke beskrive som en feudalborg – vi har det nok mere som i en schweizisk bonderepublik. Inden for afdelingens rammer har den enkelte forsker meget stor frihed til at forme ny forskning.

Konservativ struktur

Men jeg tror, at det for fakultetets forskningspolitik er et generelt og på længere sigt voksende problem, at det er så vanskeligt at sikre fremtiden for fremgangsrige nyskabelser.

Fakultetets nuværende institut- og afdelingsstruktur er tæt bundet til undervisningen, hvilket medvirker til, at det nærmest er umuligt at forankre nyskabelser uden at oprette ny afdelinger, institutter eller centre.

God forskning er per definition nyskabende, men det er en ironisk pointe, at universitetsinstitutter er så konservative, at de ikke kan forny sig selv i samme tempo som ny forskningsfelter åbner sig. Morten Kyndrups meget radikale forslag til ny fakultetsstruktur kunne give muligheder, som den nuværende ikke har.

Morten Kyndrups tanker om at frigøre forskerne fra institutterne og ansætte dem direkte under fakultetet, er interessant. Jeg er overbevist om, at han har ret i, at man kun gennem at mindske institutternes magt kan skabe

Udviklingsplan

2000 - 2002

en egentlig fakultetspolitik på forskningsområdet.

I dag er alle låst af at repræsentere et begrænset område (fag). Jeg tror også, at hans forslag vil medføre en bedre intern kvalitetsevaluering af forskningsindsatsen (jævnfør ovenfor). Måske vil hans forslag desuden kunne forhindre nogen af de mest "nepotiske" ansættelser.

Junglelov

Men samtidig risler det koldt ned ad ryggen på mig, når jeg tænker videre. Erstatte den nuværende trygge institutkultur af junglens love? Morten Kyndrup skriver intet om, hvad han vil sætte i stedet for institutterne.

Hvordan og af hvem afgøres, hvad som er god forskning?

Hvem finder frem til de nye satsningsområder og hvordan?

Hvordan forhindrer man at enkelte modefænomener bliver (alt for) dominerende på fakultetet?

Hvordan erstatter man den bremse på (alt for) hurtig forandring, som den nuværende (alt for) konservative institutstruktur jo er?

Hvordan sikres fagligheden i forskeruddannelsen, hvis den frigøres fra fagligheden i kandidatuddannelserne?

Hvordan sikrer man, at fornyelser inden for fakultetets forskning også stimulerer til nye tiltag inden for uddannelserne og i den konkrete undervisning?

Jeg håber, at Lise Hannestads og Morten Kyndrups indlæg kan lede til debat og konkrete forslag til hvordan vi kan skabe et tværfagligt/tværvideenskabeligt forskningsmiljø på fakultetet.

Sidefags- og suppleringsuddannelser 1999/2000

Anciennitet og karakterer afgør optagelse

Der er 52 suppleringsuddannelser og 15 sidefagsuddannelser på fakultetets akademiske menukort i 1999-2000.

Der er fri adgang for alle humanistiske studerende, som har de første to år af grundfaget i hus, bortset fra enkelte fag, hvor faciliteterne kun kan rumme et begrænset antal studerende.

Det gælder ligesom de forrige år især de medie- og informatikfag, hvor antallet af computere sætter grænsen, og kunsthistorie, hvor der skal være ilt nok i formningslokalet til hele holdet.

Anciennitet

På de uddannelser hvor der er adgangsbegrænsning bliver det i første omgang studieancienniteten, der bliver afgørende for hvem der bliver optaget.

Ancienniteten bliver beregnet efter hvor lang tid man har *tilbage* på det nuværende studium, målt i antal manglende årsværk. Har man fx studeret medicin og bestået nogle eksamener dér, så tæller de ikke med i denne sammenhæng.

Jo tættere man er på afslutningen af sit studium, jo større sandsynlighed for at komme ind på uddannelserne med adgangsbegrænsning.

Hvis ansøgerne står lige i anciennitet, bliver det karaktererne der afgør hvem der kommer ind. Alle karakterer efter 13-skalaen givet indtil nu i uddannelsen bliver vægtet efter hvor mange årsværk de tæller, og regnet sammen til et gennemsnit.

Sent svar

Hvis man søger om at komme ind på en af uddannelserne med adgangsbegrænsning, får man først svar i august måned.

Det er fordi at resultaterne af sommereksamen skal tælles med i beregningen af anciennitet, og de sidste eksamensresultater ligger først klar sidst i juli måned.

Tilmeldingsfrist

Der er tilmeldingsfrist tirsdag 1. juni 1999. Tilmelding skal ske på Registraturen.

Mange at vælge imellem. Både cykler og suppleringsuddannelser fås i mange udgaver.

Sidefagsuddannelser

• Dansk	(Nordisk)
• Dramaturgi	(Dramaturgi)
• Engelsk	(Engelsk)
• Film- og tv-kundskab	(Medievidenskab)
• Filosofi	(Filosofi)
• Fransk	(Fransk)
• Græsk	(Klassisk Filologi)
• Historie	(Historie)
• Italiensk	(Italiensk)
• Japansk	(Østasiatisk)
• Kunsthistorie	(Kunsthistorie)
• Latin	(Klassisk Filologi)
• Musik	(Musikvidenskab)
• Oldtidskundskab	(Klassisk Filologi)
• Russisk	(Slavisk)
• Spansk	(Spansk)
• Tysk	(Germansk)

*Der er adgangsbegrænsning til uddannelser markeret med **fed skrift**.*

Suppleringsuddannelser

Uddannelse (Studienævn)

- Almen og anvendt lingvistik (Lingvistik, mv.)
- Almen semiotik (Litteraturhistorie/Center for Semiotik)
- Amerikanske studier (Engelsk)
- Anvendt og spekulativ retorik (Klassisk Filologi)
- Billedanalyse (Kunsthistorie)
- Brasiliansk/portugisisk (Brasiliansk/Portugisisk)
- Britiske studier (Engelsk)
- Bulgarsk (Slavisk)
- Canadastudier (Engelsk/Fransk)
- Civilisationskritik (Idehistorie)
- Dramaturgi (Dramaturgi)
- Europastudier (Slavisk)
- Filosofi (Filosofi)
- Finsk (Lingvistik, mv.)
- Forhistorisk arkæologi (Forhistorisk Arkæologi)
- Fransk (Fransk)
- Fransk kultur og franske samfundsforhold (Fransk)
- Græsk arkæologi (Klassisk Arkæologi)
- Historie (Historie)
- Idéhistorie (Idéhistorie)
- Indienskundskab (Indisk)
- **Informatik for kulturhistorikere (Forhistorisk Arkæologi)**
- Informationsvidenskab (Informationsvidenskab)
- Italiensk (Italiensk)
- Japansk (Østasiatisk)
- Kina-studier (Østasiatisk)
- Kinesisk (Østasiatisk)
- Klassisk litteraturhistorie (Litteraturhistorie)
- Køn, kommunikation og kultur (Cekvina)
- Latinamerikastudier (Brasiliansk/portugisisk)
- **Medievidenskab (Medievidenskab)**
- Middelalderarkæologi (Middelalderarkæologi)
- Moderne litteraturhistorie (Litteraturhistorie)
- **Multimedier (Informationsvidenskab)**
- Nederlandsk (Germansk)
- Nordisk (Nordisk)
- Norrøn filologi (Nordisk)
- Polsk (Slavisk)
- **Regional etnografi (Etnografi)**
- Romersk arkæologi (Klassisk Arkæologi)
- Russisk (Slavisk)
- Sanskrit (Indisk)
- Scandinavian Cultural Studies (Cekvina)
- Serbokroatisk (Slavisk)
- Spansk (Spansk)
- Sproglig kommunikation og formidling (Nordisk)
- **Teoretisk antropologi (Etnografi)**
- Tjekkisk (Slavisk)
- Tysk - type A (Germansk)
- Tysk - type B (Germansk)
- Ungarsk (Lingvistik, mv.)
- Æstetik og kultur (Æstetik og Kultur)

Der er adgangsbegrænsning til uddannelser markeret med **fed** skrift.

Tværfagsprogram

1999-2000

Det nye Tværfagsprogram for 1999-2000 er udkommet med 13 forslag til tværfag. Programmet såvel som ansøgningsskemaet kan afhentes på institutterne og ved fakultetssekretariatet, bygning 328, stuen eller læses på web.

Der er tilmeldingsfrist 21. maj 1999.

2 semesters forløb

- T.1 Karnevalisering
- T.2 Pierre Bourdieu

1 semesters forløb

- T.3 Conversation Analysis
- T.4 Dannelsesromanen
- T.5 Den Grafiske Roman - tegneseriens genre og æstetik
- T.6 Interkulturel kommunikation
- T.7 Korstogene - teologi, politik og manifestation
- T.8 Kunst på kanten - om det nyere kunstbegreb (inklusive 1990'erne)
- T.9 Litterær latter
- T.10 Modernitetskritik og Holocaust
- T.11 Museologi
- T.12 Nutidig holistisk teori og praksis
- T.13 Æstetiseringen af naturen

Tværfag på web:

Program:
www.hum.au.dk/utvaerfg/prog9900.htm

Skema:
www.hum.au.dk/utvaerfg/tilmeldingsskema.htm

Ny suppleringsuddannelse:

Informatik for kulturhistorikere

Af Jens Andresen,
lektorvikar, Forhistorisk
Arkæologi

Hvis du er studerende fra et kulturhistorisk fag, og hvis du har en interesse for faglig anvendelse af informationsteknologi, så findes der et nyt studietilbud her på Humaniora, der dækker denne kombination.

Studiet er foreløbig blevet døbt *informatik for kulturhistorikere* og er oprettet som en etårig suppleringsuddannelse. Optagelseskriterierne er de gængse for suppleringsuddannelserne, det vil sige at du skal have mindst to års beståede grundstudier bag dig. Desuden forventes et kendskab til computere på "tekstbehandlingsniveau". Der er et begrænset antal studiepladser til rådighed. Ansøgningsfristen er 1. juni.

Baggrund

Baggrunden for oprettelsen af suppleringsuddannelsen *informatik for kulturhistorikere* er et ønske om at give de studerende mulighed for at anvende informationsteknologien i faglig sammenhæng.

Den hertil nødvendige indsigt er det erfaringsmæssigt vanskeligt at opnå indenfor de etablerede studieordninger på de enkelte fag. Det er vores opfattelse, at der på det metodisk-tekniske område er så store ligheder fagene imellem, at et tværfagligt initiativ som informatikuddannelsen er muligt.

Udgangspunkt

Informatikuddannelsen tager udgangspunkt i forskningsprocessen. I empiriske fagområder kan denne deles op i sub-processer, som vi kan betegne "indsamling og arkivering", "analyse" og "fremlæggelse". Med baggrund i fagligheden er studiets genstand således en analyse af, hvorledes informationsteknologien med fordel kan anvendes i forskningsprocessens sub-processer.

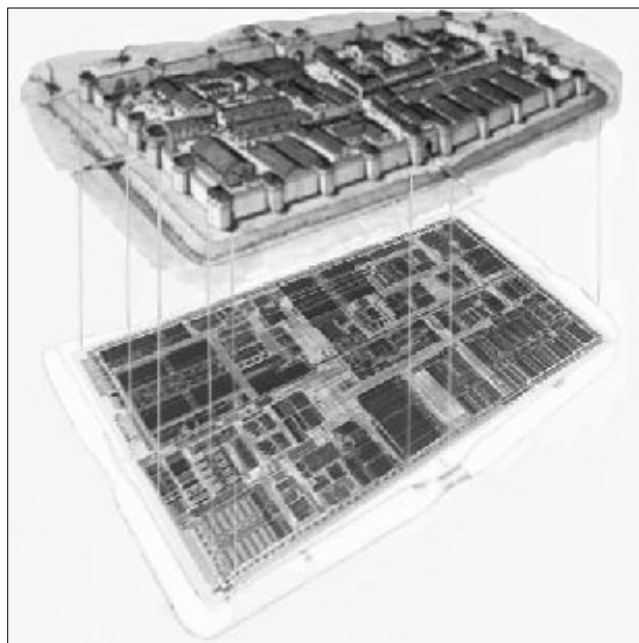
Forsøg

Informatik for kulturhistorikere har siden efteråret 98 kørt som et forsøg. Derfor er det muligt at give eksempler på eksamensopgaver for disciplinerne "Faglig formidling" og "Indsamling og arkivering". For førstnævnte prøves vedkommende spænder opgavebesvarelserne lige fra web-publikationer rettet mod et yngre publikum over til besvarelser over forslag til modernisering af faglig

*Nørdernes
legestue.
Informatik-
studerende
i arbejde.*

*Fra antikt
romersk
kastel
(øverst) til
Pentium II
chip-
design.
Den ny
informatik-
uddannelse
beskæf-
tiger sig
blandt
andet med
arkitektur
før og nu*

forlagsvirksomhed. For sidstnævnte prøves vedkommende findes fx diskussion af indekseringsprincipper og overvejelser over database-design for komplekse genstande.

Svendeprøver

I forårssemestret er der blevet holdt forelæsninger og øvelser i kvantitativ statistik og geografiske informationssystemer (GIS). Herved har de studerende opnået indsigt i principperne for analyse af store og komplekse datamængder. Der er desuden været undervist i elementær programmering, således at de studerende herved har opnået en dybere indsigt i informatik og informationsteknologi.

Suppleringsuddannelsen afsluttes med en bachelor-prøve på en måneds varighed. Her skal den studerende demonstrere anvendelsen af IT med udgangspunkt i en kulturhistorisk

problemstilling eller metode.

Disse "svendeprøver" – håber vi – vil have en positiv, tilbagevirkende effekt på de studerendes faglige baggrund.

Vil du vide mere om informatik for kulturhistorikere, så kan du henvende dig til Jens Andresen på telefon 86 27 52 95 eller også besøge vores web-side på <http://ifk.au.dk>.

Ny suppleringsuddannelse: Kina-studier

巍然矗立的超高大樓，圖中即東帝士大樓高八十五層，隱隱透露著高雄人對於「出頭天」的心情。
"The sky's the limit" The 85-story Tuntex Building that rises from the crowd of skyscrapers exemplifies this sentiment that Kaohsiungites hold about their future.

Af Stig Thøgersen
studieleder, Østasiatisk

Østasiatisk Institut udbyder fra efteråret en ny étårig suppleringsuddannelse, der retter sig mod studerende der gerne vil arbejde med Kinas kultur, samfund og historie uden først at skulle lære sproget.

Der eksisterer allerede en suppleringsuddannelse i kinesisk, men her ligger hovedvægten på moderne kinesisk sprog, og uddannelsen varer reelt to år, da den også omfatter et propædæutisk kursus.

Den nye uddannelse vil være særlig egnet for studerende fra fag som historie, etnografi, litteraturvidenskab osv., som ønsker at anvende deres eget fags metoder på Kina, men den kan også være af interesse for studerende fra sprog- og kulturfag, som vil

perspektivere deres eget fag.

Østasiens nye rolle

De fleste af fakultetets fag beskæftiger sig, af indlysende grunde, mest med europæisk kultur, men med den stigende internationalisering, og specielt med den rolle som Østasien vil komme til at spille i det 21. århundrede, håber vi at mange studerende vil kunne se ideen i at udvide deres kompetencer med kurser om andre dele af verden, dels fordi det er spændende i sig selv, dels fordi det kan give en ny vinkel på velkendte problemstillinger.

Fire discipliner

Uddannelsen består af fire discipliner. I *Samfundsbeskrivelse* behandles kinesisk politik, økonomi og samfundsforhold i det seneste århundrede med hovedvægten på samtiden.

På den ny suppleringsuddannelse i Kina-studier kan man stifte bekendtskab med den kinesiske tradition (her filosofen Laozi) ...

... såvel som det moderne kinesiske samfund (billede fra taiwanesisk tidsskrift).

Faget *Historie* giver et overblik over hovedfaserne i Kinas historie og i samspillet mellem politiske, sociale, kulturelle og økonomiske forhold.

I *Kultur* arbejdes med kinesisk litteratur og kunst og med tekst-analytiske metoder. Disse fag har karakter af oversigtskurser, men i de skriftlige opgaver, der er knyttet til dem, har man mulighed for at fordybe sig i et enkelt emne.

Den sidste disciplin hedder *Sinologisk projekt* og har form af en selvstændig opgave der enten kan skrives i forbindelse med et af de seminarer der udbydes på kandidatuddannelsen i kinesisk, eller med individuel vejledning. Det vil her være oplagt at den studerende gør brug af de metoder som han eller hun har arbejdet med på sit grundfag.

I tilgift til kurserne kan Østasiatisk Institut byde på et aktivt fagligt miljø med mange inspirerende gæsteforelæsere af international kaliber, så der skulle være gode muligheder for at opbygge en solid viden om Kina i løbet af uddannelsen.

Interesserede kan få mere at vide ved at henvende sig til studieleder Stig Thøgersen, tlf. 8942 2043, e-post: ostst@hum.au.dk.

Online eksamens-tilmelding en succes

Computere afskaffer blanket-nusseri

Humaniora har taget det første spæde skridt hen imod eksamens-tilmelding over Internettet. På 15 institutter kan de studerende nu skifte de traditionelle eksamens-blanketter ud med online eksamens-tilmelding. De foreløbige tal viser, at studerende i løbet af marts måned har tastet 6000 tilmeldinger ind på computer. Kun 3000 tilmeldinger er afleveret på papir, og heraf stammer de 2000 tilmeldinger fra fag, der ikke har haft online tilmelding.

–Idéen med online tilmelding er på kort sigt at afskaffe alle blanketterne, da det sparer tid for personalet. Desuden undgår de studerende at skulle løbe rundt på forskellige kontorer og melde sig til eksamen, forklarer Lone Lollesgaard, leder af Eksamenskontoret.

–Det mere langsigtede formål er at vænne de studerende til at melde sig til via computer. For i den nærmeste fremtid vil de selv kunne gøre det direkte over Internettet.

I praksis betyder online eksamens-tilmelding derfor ikke, som nogle måske ville forvente, at studerende kan melde sig til over Internettet. De melder sig stadigvæk til eksamen på deres eget institut, hvor der står en speciel computer, som de studerende taster deres eksaminer ind i. Oplysningerne går direkte videre til Registraturen, og dermed undgår man at skulle udfylde alle skemaerne hos institutsekretæren.

Ude på instituttet får de studerende assistance af studentermedhjælpere og personale, der guider dem gennem computerprogrammet.

Legal tyvstart

En rundspørge på institutterne viser, at både ansatte og studerende generelt er tilfredse med det nye initiativ. Bortset fra enkelte maskinproblemer og periodevis køer ved computerne, har online tilmeldingen generelt fungeret problemfrit. Det meget simple computerprogram har tilmed givet liv til en samling ældre computere, der ellers havde nået pensionsalderen.

Ud over de 15 institutter, der lige er kommet online, har tre institutter allerede benyttet sig af online tilmelding gennem flere semestre. Kunsthistorie og Historie er pionererne og begge online på 4. semester, mens

Foto: Torben Nielsen

Selv om Historie har haft online eksamenstilmelding gennem flere semestre, er underholdningsværdien stadigvæk stor for de studerende.

Engelsk har tre semestres erfaring. De siger alle, at tilmeldingen fungerer godt, specielt nu hvor det er blevet en rutine på institutterne.

–Vi har talt varmt for ordningen over for de andre fag, da den har åbenlyse fordele. Ved online tilmelding ryger de studerende direkte ind på den rigtige studieordning, når de taster deres eksaminer ind. Programmet afslører også, hvis en studerende eksempelvis har glemt at få en dispensation til en eksamen, fortæller Hanne Dandanell Jensen, kontorfuldmægtig på Historie.

–Desuden har online tilmeldingen medført, at jeg ikke længere har 600-700 studerende, der kommer ind på mit kontor med deres eksamens-skemaer, tilføjer hun.

Har ikke råd

Enkelte humanistiske fag er dog ikke med i ordningen. Mindre fag som Østasiatisk og Indisk har valgt at beholde den traditionelle eksamens-tilmelding. Med relativt få studerende er gevinsten ved online tilmelding begrænset.

Men også et større fag som Musik har valgt at sige 'nej' til at gå online.

Her begrundes man beslutningen med, at der ikke er noget lokale til computeren, og at der mangler midler til at lønne personale, der kan hjælpe de studerende med indtastningen.

Venter på Internet

På Romansk er det derimod de studerende, der har fravalgt muligheden for online tilmelding. De foretrækker at tilmelde sig direkte over Internettet og venter derfor på, at det bliver en realitet.

Det bliver måske også snart tilfældet. Datachef Niels Kjærgaard fra Datakontoret håber, at det allerede sker næste år. I så fald vil tilslutningen fra de humanistiske fag formodentlig være stor, eftersom de generelt er positive over for idéen.

fugl

Cekvina og Europastudier smelter sammen

Center for
Kønsforskning
(Cekvina) og
Europastudier
planlægger at gå
sammen i et nyt Center
for European Cultural
Studies.

Europastudier har i sagens natur altid været meget internationalt orienteret, men rent organisatorisk hørt hjemme under Slavisk studienavn, fordi en af studiets pionerer, lektor Peter Bugge, er slavist.

Cekvina har af både navn og gavn udviklet sig fra at lægge vægten på kvindeforskning til kønsforskning og kulturforskning. Cekvinas uddannelser er desuden blevet mere orienteret mod internationale kulturforhold, eksemplificeret med suppleringsuddannelsen i *Scandinavian Cultural Studies*. Uddannelsen bliver udbudt første gang til efteråret.

Det nye center, hvis navn endnu ikke ligger helt fast, skal bo i Nobelparken sammen med sprogfagene, og det forventes at Fakultetsrådet beslutter at oprette centeret inden sommer.

slam

Kvinder, kultur og Europa bliver hovedingredienserne i det kommende center for europæiske kulturstudier.

374.000 til ekskursioner

Fakultetsrådet har bevilget 374.000 kr. til i alt 30 studenterekskursioner i forårssemesteret. Fire ansøgninger fik afslag, tre af dem faldt for en ny bagatelgrænse, hvor rejseudgifter per studerende er på 200 kr. eller mindre. Fakultetet vil støtte med op til 50% af de samlede udgifter (altså minimum 100 kr. per studerende).

Ph.d.-kursus

Data Analysis in the crisis of representation. Feminist and Poststructural Perspective

Center for Kvinde- og Kønsforskning, Københavns Universitet, udbyder i september dette ph.d.-kursus.

Formålet med kurset er med udgangspunkt i videnskabs-teoretiske tilgange at analysere tekster på forskellige måder, samt diskutere hvilke konsekvenser den postmoderne tankegang har for kvalitativ forskning.

Lærer: Patti Lather: Associated professor ved Ohio State University og underviser i kvalitative metoder inden for uddannelse og feministisk pædagogik.

Tid og sted: Forelæsninger, diskussion og øvelser over tre dage, den 1.-3. september 1999 på Københavns Universitet. Kurset foregår på engelsk og svarer til 1/16 årsværk. Det henvender sig til ph.d.-studerende fra et bredt tværvidenskabeligt felt.

Tilmelding: Senest 1/5 1999. Henvendelse og tilmelding til Bente Rosenbeck, Center for Kvinde- og Kønsforskning, Københavns Universitet, Njalsgade 80, DK-2300 København S, tlf. +45 3532 8346, tlf. 8342, e-mail: rosen@coco.ihh.ku.dk eller til Lis Lachtane, Institut for Nordisk filologi, Københavns Universitet, Njalsgade 80, DK-2300 København S, tlf. +45 3532 8312, fax: +45 3532 8377.

Nr. 26 - maj 1999

HUMavisen

Er det et dødfødt projekt at bruge energi på et tværfag?...

Er Tværfag noget *lal*?

Af Jan Baltzersen,
Studerende, Historie

“Tværfag er noget lal!” Det sagde en af mine medstuderende på Historie til mig, da jeg fortalte hende, at jeg havde meldt mig til Museologi på Tværfag.

Men er det så det?

Grundlæggende nej, men så måske lidt alligevel!

Jeg fik meget ud af museologi. Der blev fortalt meget om den måde museer arrangerer deres udstillinger på, hvilke praktiske hensyn til lokalets art, lys med videre der gør sig gældende, og som jeg intet vidste om i forvejen. Det var også en vigtig grund til, at jeg valgte at deltage.

Det faglige niveau var også godt, og det er vigtigt. Men når jeg, som en del andre fra holdet, ikke var helt tilfredse ved evalueringen, der blev gennemført ved udbuddets slutning, så skyldes det mest af alt, at vi følte, at det vi fik var *godt*, men at vi ikke fik *nok*. Da museologi er det eneste Tværfag, jeg har fulgt, bruger jeg dette som eksempel til at illustrere, hvorfor nogle syntes at Tværfag er noget *lal*.

Tværfaglig oplevelse

Vi fik fx en litteraturliste udleveret den første dag. Den dækkede mange forskellige aspekter af museologi, og var særdeles anvendelig. Imidlertid blev der ikke anvist noget, som vi kunne læse fra gang til gang.

Det burde der være blevet, især fordi man på et tværfagshold ikke kan

forvente, at de der er på holdet kender noget som helst til området i forvejen, og de ved derfor heller ikke, hvad de forskellige titler på tekster signalerer med hensyn til ugens emne.

Med andre ord hvilken tekst skal man læse til næste uge for at læse noget relevant for undervisningen? Det betyder ikke at man får lektier for, men blot at man får vejledning som man kan bruge, hvis man ønsker det.

Den manglende anvisning af relevante tekster var med til at give faget udseende af at mangle ambitioner. De var til stede og kom til udtryk i meget andet, men det ovennævnte er noget af det der kan give Tværfag udseende af at være noget *lal*; det giver det et højskolepræg, som bør være uberettiget.

Ikke et højskolefag

Niveauet på museologi *var* på universitetsniveau. Der var akademiske udfordringer uden at det betød, at underviserne talte hen over hovedet på os, og sådan skal det også være!

Det betyder at man kunne komme og blot sidde og lytte uden at læse noget til undervisningen og alligevel lære noget nyt. Det gjorde jeg selv med stort udbytte. Et af de steder hvor Tværfag derimod har problemer er, hvor den studerende kommer med den hensigt, at skrive en opgave med henblik på at få den overført til sin uddannelse indenfor det institut vedkommende tilhører.

Der var på Museologi en debat om hvorvidt det var blevet understreget, at man kunne skrive en opgave hvis man ønskede det og at underviserne kunne vejlede vedrørende litteratur

m.v. Jeg skal ikke tage stilling i den konkrete strid.

I stedet vil jeg gøre den generelle observation, at Humanioras studerende *tror*, at det netop *ikke* er muligt at skrive en opgave på et tværfag! Og endnu mindre at få den overført! Det var oprindeligt også mit indtryk, for da jeg før museologi startede spurgte på Fakultetssekretariatet, om der var en eksamen på faget fik jeg at vide, at der ikke var eksaminer på Tværfag. Det kunne jo meget vel udlægges som, at det *ikke* var muligt at skrive en opgave! Men det er det altså!

Image-problem

Tværfag betragtes nok mest af de ovennævnte grunde som noget *lal*. Dette er delvist uberettiget, idet man, hvis man vil, altså *kan* skrive en opgave. Om det er en ret at få den overført på ethvert institut eller blot en mulighed, hvis dettes studienavn vil acceptere det, er uvist for undertegnede og nok også for mange andre!?

Tværfags imageproblem ved at det betragtes som *lallefag* bør der rettes op på. Det må gøres gennem at de studerende kan være sikre på, at det faglige niveau er på universitetsniveau, og at faget de vælger er indrettet, fx med angivelse af hvad man med fordel kan læse til næste gang, på at man selv, hvis man ønsker det, kan sætte niveauet yderligere op, og herunder også skrive en opgave. Der skal også være en garanti for, at hvis man skriver en opgave, som er relevant for ens fag, da har man *ret* til at få den overført, hvis den er bestået. Samtidigt bør der, hvis dette ikke allerede er gjort (?), indføres obligato-

... eller kan der komme noget godt ud af det?

Er Tværfag noget /al/ ...

risk evaluering på tværfag
[Undervisningsevaluering er obligatorisk for forløb der strækker sig over to semestre, red.]. På museologi gennemførte underviserne evaluering, men det skal være en *pligt* på alle tværfag, og dette skal kontrolleres af fakultetet, således at de studerende ved, at undervisningen på Tværfag *ikke* er noget /al/, men at den er på samme niveau som anden universitetsundervisning. Det handler, som en tv-reklame siger, om at være tryk! Man skal vide, at kvaliteten er i orden når man vælger Tværfag, for hvis man havde ønsket undervisning på højskoleniveau, så ville man have valgt at gå på højskole; man valgte universitetet, fordi man ville have undervisning på universitetsniveau!

Det er muligt, at alt undervisning allerede er på dette niveau på Tværfag, men så har sidstnævnte et image problem og det må løses med seriøse kvalitetsgarantier, så vidt sådanne kan stilles!

Krav til det tværfaglige

En ting som museologi ikke indeholdte, og som jeg og en del andre, ikke mindst studerende fra Historie, forventede af faget var, at vi fik et besøg "bag facaden" på et museum, så vi kunne se hvordan arbejdet foregik i praksis. Det var underviserens intention, at vi skulle på Stenomuseet og se hvordan genstande blev registreret, men kun det. På grund af et uheldigt sammenfald af omstændigheder kunne det ikke lade sig gøre. Vi fik at se, og fik selv lov at prøve, hvordan registrering foregår, men i undervisningslokalet, ikke på museet.

Vi besøgte i alt seks museer, men kun som gæster. Dette rejser spørgsmålet, om tværfag er tværfagligt nok?

I øvrigt er det svært at forstå, hvordan fx Steno Museet og Moesgård kan undslå sig et samarbejde med fx tværfaget Museologi, da de begge har nær tilknytning til universitetet; Steno er beliggende på universitetets område, og Moesgård er med i uddannelsen af Humanioras, Tværfags ejers, arkæologistuderende!

Netop museologi er jo desuden med til at skabe en teoretisk uddannelsesmæssig baggrund for museumsarbejde, og er derfor med til at løse et uddannelsesbehov for museerne!

Tværfaglighed er hensigtsmæssig

På Museologi oplevede jeg, at selv om man uddannes på samme fakultet, på samme universitet, så er de faglige tilgangsvinkler vidt forskellige fra fag til fag. Det var en frugtbar oplevelse.

Tværfags problemer med at tiltrække studerende skyldes da formentlig heller ikke manglende ønsker om tværfaglighed hos de studerende, men nok mest dets dårlige image og sikkert også udbuddenes natur. Man får ofte det indtryk, at de er lavet med henblik på folk med videnskabsteoretiske interesser og ikke de studerende generelt. Det er et problem!

Udbuddene må laves mere varierede.

Man kunne fx forny Tværfag ved at åbne op for undervisning i emner fra andre fakulteter. Fx ville det være relevant for såvel litteraturfolk, historikere, sprogfolk, kunst-

historikere og musikere, at deltage i et udbud om basal psykologisk metode da psykologi spiller en væsentlig rolle i alle disse fagområder.

Tilsvarende ville de ovennævnte grupper kunne have udbytte af undervisning i fx musikkens forhold til nationalismen eller andre kunstarters samme. Dette er blot to eksempler på mindre teori/filosofi fokuserede emner, der samtidigt er meget tværfaglige.

Tværfags fremtid

Jeg tror, at det har en stor fremtid, men det kræver synlige moderniseringer og forbedringer som skitseret ovenfor. Det skal være synligt for de studerende, at Tværfag er i faste rammer, og at der udover det tværfaglige aspekt, ikke er forskel på den undervisningsmæssige kvalitet og det faglige niveau på et tværfag i forhold til et almindeligt fag på et institut, under hensyntagen til, naturligvis, at de studerende på Tværfag ofte intet forhåndskendskab har til det konkrete fag.

Man skal kunne få det ud af Tværfag som man ønsker, uanset ens ambitionsniveau. Det kræver blandt andet også, at de studerende bliver bedre til at stille præcise og konkrete krav til Tværfag, samt at informationen om det bliver bedre og mere synlig.

Tværfag er godt, men det kunne blive meget bedre!

Forkortet af red.

Det uforkortede indlæg kan læses på web.

Matematisk billigste

Spis i Matematisk Kantine – og spar 20 procent

Matematisk Kantine har efter flytningen af de æstetiske fag til Langelandsgade fået mange humanister som kunder. Men man finder også studerende og undervisere fra resten af fakultetet i kælder køkkenet på Matematik. HUMavisen har undersøgt om det passer at maden i Matematisk Kantine ikke kun er rigelig men også billigere end i nogen af de andre kantiner, hvor humanisterne får stillet deres sult.

Det er bestemt heller ikke småting, der bliver langet over disken i Matematisk Kantine en kedelig tirsdag i april. Her er rygende varm suppe, hamburger-ryg, frikadeller og lun rødkål, landgangsbrød, mange forskellige slags smørrebrød, rundstykker, gulerodsboller, salat og minirugbrød, der ikke er meget „mini“ over.

Dertil kommer et udvalg af kager, der kan måle sig med mange bager-butikkens - og det hele er hjemmebagt.

Mad til store drenge

Men hvordan ser den kunde gruppe ud, som dette udbud retter sig imod?

Nogle humanister, der har fundet vej til kantine, har måske tænkt på, om de lave priser og de rigelige portioner skyldes, at en stor del af kantine gæster består af unge, mandlige studerende fra de naturvidenskabelige fag?

Appetitten hos kunderne ser i hvert fald ikke ud til at fejle noget, at dømme efter det skilt der hænger advarende lige over de varme retter: Ved „ta' selv“ portioner betales ekstra ved uforholdsmæssig store portioner!

Kantineleder Jørgen Bæk siger:

–Det er klart, at vi har tilpasset udbudet til, at det kan mætte de store drenge, der kommer her, men vi har også en målsætning, om at der er 'mindst muligt fedt i maden'.

Økologi

Et andet vigtigt element af kantine politik er økologien:

–Vi skifter bare ikke med det, siger Jørgen Bæk, der bruger økologiske råvarer, hvor det er muligt. Han mener dog også, at økologi kan købes for dyrt.

–Når man flyver økologiske tomater til Danmark om vinteren fra for

Foto: Torben Nielsen

Her er det lige fedt. Prisen på slik og morgenbasser er den samme i Matematisk Kantine og Studenterhusfondens kantiner.

Morgenmad

	Matemat.	Andre
1 rundstykke m/ smør	3,50	6,00
1 skive franskbrød m/smør og ost	5,00	7,50
Yoghurt, natural eller med frugt	4,00	4,50
Snegl	7,00	7,00
½ liter juice	9,00	10,00
1 kop kaffe	2,50	3,00
Pris i alt	31,00	38,00

Matemat. = Matematisk Kantine

Andre = Nord-Østre (Historisk), Staklade, Trøjborg, Forskerparken, Nobelparken.

En femtedel dyrere eller knap en fjerdedel billigere. Uanset hvordan man vender det så er Matematisk Kantine billigst på næsten alle varer.

humanist-kantine

Foto: Torben Nielsen

Der er 50 øres forskel på en kop kaffe, men skal man have en franskbrød med ost, er forskellen i stedet 50 procent.

Frokost

Matemat. Andre

½ rugbrød med frikadelle og rødkål:	8,00	10,00
Bolle m/ fyld:	9,50	13,00
1 skål salat:	8,00	12,00
½ liter sodavand:	13,00	13,50
1 almindelig øl:	9,00	10,00

Pris i alt **47,50 58,50**

Matemat. = Matematisk Kantine
Andre = Nord-Østre (Historisk), Staklade, Trøjborg,
Forskerparken, Nobelparken.

En femtedel dyrere eller knap en fjerdedel billigere. Uanset hvordan man vender det så er Matematisk Kantine billigst på næsten alle varer.

eksempel Spanien - det er der altså ikke megen ressourcebesparelse i! I modsætning til mange andre vil vi ikke slå plat på den økologiske bølge. De fleste kantiner, der reklamerer med, at deres mad er økologisk, gør det samvittighedsløst. Det er faktisk stadig næsten umuligt at lave en 100% økologisk kantine, for der er en del varer, man endnu ikke kan få som økologiske.

Hvem står bag?

Jørgen Bæk fortæller, at kantineens enkle grundprincip er, at alle skal have råd til at spise her.

–Grunden til, at vi kan opretholde så lave priser, er at vi tjener penge på andre aktiviteter for eksempel ved at lave mad til receptioner og konferencer. Alligevel går udgifter og indtægter stort set lige op på årsbasis. Kantine bliver drevet af Foreningen for medarbejdere ved bygningskompleks 535, hvis primære formål er ikke at skabe et overskud på kantine-driften.

–Så længe det løber rundt, er det fint, siger Jørgen Bæk.

De humanistiske kantiner Nordøstre, Stakladen, Forskerparken, Nobelparken og Trøjborg bliver derimod drevet af Studenterhusfonden, og det forklarer måske udbuddet og priserne, der er stort set ens fra kantine til kantine.

En smagssag

Matematisk Kantine synes umiddelbart at leve op til påstanden om, at her spiser man både rigeligt og billigt, men det er jo faktisk en umulig sag at lave en prissammenligning uden også at sammenligne kvaliteten, mad er jo som bekendt en smagssag!

En ting står dog klart - efter et besøg i kantine går man ikke sulten derfra.

ls

Kø ved Matematisk Kantine.

Foto: Søren Jønsen Granat

Nr. 26 - maj 1999

HUMAVISEN

Universitetshistorisk Udvalgs billedarkiv.

Humanistiske studenter i positur med lapsestokke 1933. Yderst til venstre ses Folmer Wisti (f. 1908), der i 1936 blev den første mag.art. fra Aarhus Universitet. Dernæst Aage V. Pedersen, C. O. Christiansen og Børge Kærgaard Johansen.

Fagenes fødselsdage

Det svære spørgsmål om hvornår instituttet skal fejre sit jubilæum

Af Palle Lykke
Universitetshistorisk Udvalg

hvad som helst. Herom i det følgende ...

Når folk henvender sig til Universitetshistorisk Udvalgs sekretariat og spørger, hvornår et bestemt institut er oprettet, er svaret ofte ikke så ligetil, som de fleste tror. Det er som regel ikke noget, man bare kan slå op i håndbøger, universitetshistorier eller årsberetninger.

Fag contra institut

Lad os nu fx tage Historisk Institut ved Aarhus Universitet. Hvornår er det mon oprettet? Først må vi sige, at spørgere, der taler om „institutter“, som regel — men ikke altid — i nogen grad er galt afmarcherede. Institutbegrebet er nemlig inden for Det Humanistiske Fakultet ved Aarhus Universitet i *almindelighed* først indført i 1946 (men med en række undtagelser). 1946 var nemlig året, hvor man indviede den store hovedbygning ud mod Ringgaden, og denne bygning, som humaniorafagene dengang flyttede ind i sammen med Jura, Økonomi og Teologi, var netop indrettet efter det såkaldte *institut-*

Institut

Institut, (af lat. *institutum* 'indretning', ordning', af *instituire* 'bygge, indrette, undervise', af > *in-* og *statuere* 'stille'), igennem tiderne brugt i mange forskellige betydninger, i nyere tid oftest om institutioner med pædagogiske, undervisningsmæssige eller forskningsmæssige formål [...]. — *Den Store Danske Encyklopædi*

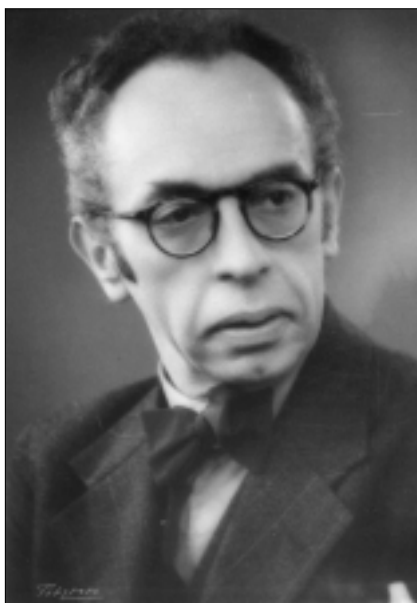
princip.

Indtil da havde institutbetegnelsen inden for det humanistiske område ved Aarhus Universitet som hovedregel været forbeholdt foreteelser, der i en vis forstand mere var forsknings- end undervisningsvirksomheder. Fx Institut for Jydsk Sprog og Kulturforskning (1932), Fonetisk Institut

HUMavisens redaktion har opfordret mig til at nedfælde lidt om, hvornår fakultetets enkelte „institutter“ blev oprettet, gerne krydret med nogle morsomme historier i tilknytning hertil — og hele baduljen helst forholdsvis kortfattet! Det er imidlertid sin sag at tale på én gang kortfattet, koncist og „morsomt“ om et i grunden så kompliceret og — i hvert fald frem til 1970 — i en vis forstand uhåndgribeligt sagskompleks. Først med styrelsesloven fra nævnte år fik „institutterne“ nemlig nogen som helst betydning i universitetsorganisatorisk sammenhæng. Indtil da kunne „institut“ betegne stort set

Ad. Stender-Petersen (1893-1963), privatdocent ved Aarhus Universitet 1931, lektor i Slaviske Sprog og Litteraturer 1932-35 og professor fra 1935. Universitetshistorisk Udvalgs billedarkiv.

Institut-princippet

Inden for lærerforsamlingen var i begyndelsen særlig det humanistiske fakultet, der hårdest følte lokalemangelen, aktivt for udformningen af planerne til den nye hovedbygning. Man gjorde sig bekendt med de senere tiders universitetsbyggeri i forskellige europæiske lande og udarbejdede et udførligt memorandum om den bedst mulige indretning af et humanistisk fakultets lokaler. Det princip, man ønskede fulgt ved planlægningen af bygningen, var det såkaldte institutprincip, der kortelig går ud på, at hvert enkelt fags undervisning og det forskningsarbejde, der naturligt knytter sig dertil, bør koncentreres i bestemte lokaler med eget bibliotek, med eget studie-værelse for professoren i faget og med øvelsessal i nær tilknytning dertil, således at der ved denne koncentration skabes mulighed for en nøje kontakt og nært samarbejde mellem universitetslærerne og de fagstuderende.

— Andreas Blinkenberg:
Aarhus Universitet 1928-1953, 1953, s. 56.

(1933), Det romanske Institut (der blot var et prætentivt navn for „Seddelmateriale til fransk Lexicografi, herunder Frøken Margrethe Thieles Samlinger“ og endnu ikke andet — og da *slet* ikke det „sted“, hvor undervisningen i romanske sprog foregik). Plus et par „institutter“ mere, herunder diverse særskilte bogsamlinger. Ellers taltes der altid om de enkelte fag under *fakultetsundervisningen*.

Men altså: Historisk Institut stammer således set fra 1946! Navnet findes ikke tidligere.

Nej nej, indvender nu spørgeren, det er da vist en del ældre? Aha! det er med andre ord *historiefagets* oprettelse ved Aarhus Universitet og *slet* ikke *instituttets* oprettelse, der spørges til? Jamen, lad os så se: Docent Albert Olsen blev ansat i januar 1930, og går vi ud fra det tidspunkt, hvor en lærestol oprettes derved, at en professor eller docent ansættes — hvilket næppe kan siges at være urimeligt, når en lidt (men ikke langt!) senere tids praksis tages i betragtning — ja, så er faget Historie oprettet i januar 1930. Den gode spørger vil hertil helt sikkert indvende, at en af hendes bedagede slægtninge faktisk fulgte forelæsnings i Historie i Århus allerede i efteråret 1929 — altså før der blev ansat lærere i faget — og kræver nu en forklaring.

Århus contra København

En grundigere redegørelse for dette forhold skulle imidlertid inddrage styrkeforholdet mellem det gamle universitet i København og den spæde århusianske virksomhed „Universitetsundervisningen i Jylland“ samt en redegørelse for personlige aversioner i datidens lærde verden, men alt dette må gemmes til en anden gang. Her blot dette: Man ville i Århus gerne være gået i gang i 1929 med Historie, men ingen lærer var endnu godkendt til ansættelse af Københavns Universitet, som endnu havde det afgørende ord at skulle have sagt. Så på baggrund af, at man i København ikke uden videre havde kunnet indstille Albert Olsen — den tilsyneladende bedst kvalificerede af de to ansøgere anno 1929, men endnu ikke helt færdig med sin disputats — lykkedes det Århus-folkene at få professor Erik Arup til at komme over fra København og afholde forelæsningshistorie i middelalderen (2 timer ugentlig i månederne september-december). Derudover optrådte privatdocent, dr.phil. V.J. v. Holstein-Rathlou i kraft af sin *jus docendi* en time ugentlig med „Æmner af Slesvigs Historie“.

Albert Olsen (1890-1949), docent i Historie ved Aarhus Universitet 1930-36. Universitetshistorisk Udvalgs billedarkiv.

Historie 60 år

Da det var aktuelt for faget Historie at fejre 60-års jubilæum, valgte man at se bort fra lærestolens oprettelse (1930) og resolverede, at når en historieundervisning faktisk fandt sted i efteråret 1929 — om end altså ved indforskrevet personel fra Københavns Universitet foruden en lokal privatdocent — ja, så var *det* fagets begyndelse i Århus. Man fejrede jubilæet med en udstilling om „Piger på Historie“ i efteråret 1989.

Slavisk 50 år

Anderledes på Slavisk Institut. Her valgte man i 1985 tilsyneladende at se bort fra de mange tilløb til fagets oprettelse, da 50-året skulle fejres. For allerede i 1930 holdt nemlig Dorpat-professoren Ad. Stender-Petersen gæsteforelæsnings ved „Universitetsundervisningen i Jylland“, og fra efteråret 1931 forelæste han som privatdocent samme sted. I 1932 blev Stender-Petersen ansat som lektor (svarende nogenlunde til nutidens undervisningsassistent), og endelig i august 1935 blev han ansat som docent i Slaviske Sprog og Litteraturer. Og præcis 50 år senere, i 1985, udgav altså Slavisk Institut en bog i den anledning.

Det er ikke uinteressant at bemærke de tanker, som professor K. Rahbek Schmidt i den netop nævnte bog gjorde sig om oprettelsen af sit institut, eller rettere: *faget* Slaviske

Sprog og Litteraturer:

„Det lader sig næppe gøre med sikkerhed at fastslå, hvornår vort institut er oprettet. En undersøgelse i 70'erne viste, at der kun for et enkelt af det humanistiske fakultets første institutter forelå en formel beslutning om etableringen. Proceduren ser ud til at have været meget enkel: når der var oprettet en lærestol i et fag og dens indehaver fik tildelt lokaler, kom der et skilt på døren: Så var der et institut.“ (K. Rahbek Schmidt: „Slavisk Instituts profil og udvikling“, 50 år: *Slavisk Institut. Aarhus Universitet*, 1985, s. 7.)

Ser man bort fra Rahbek Schmidts delvis anakronistiske anvendelse af ordet „institut“ — navnet „Det slaviske Institut“ optræder nemlig ikke før 1940, og modsvares (som antydning) ikke af hovedparten af andre humanistiske fags fysisk-praktiske organisering før 1946 — har han formentlig ret, i hvert fald hvad angår *dele* af fakultetets ældre fag. Der er så lige den komplikation her, at det, som fra 1940 netop kaldtes „Det slaviske Institut“, overhovedet ikke var betegnelsen for den lokalitet, som dannede ramme om slavisk-undervisningen, men derimod blot så at sige

henviste til luftrummet, som til enhver tid omgav „deponeret Lys-billedmateriale vedrørende Rusland, Polen og Tjekkosllovakiet, Vægtkort over de vigtigste slaviske Lande, en Del Haandbøger og Haandskrifter“ (Universitetets *Årsberetning* 1940) eller var lig med det deponerede studiemateriale. Og, som det hedder i Årsberetningen fire år senere: „Det slaviske Institut [...] har midlertidigt været anbragt dels i Institut for Jysk Sprog- og Kulturforskning, dels i Lederens Hjem“. Uden forklaring kunne et citat som dette formentlig i dag tage sig ud som sort tale.

Men tilbage til Historisk Institut. Her valgte man altså i 1989 at se anderledes på spørgsmålet om oprettelses- eller grundlæggelsesdefinitioner, end man fire år tidligere havde gjort på Slavisk. Måske fordi man gerne ville være så gammel som mulig —

(næsten) høre til pionerfagene! Og det kan jo da heller ikke udelukkes, når Slavisk fejrede sit jubilæum sent, at dette skyldes, at man havde „glemt“ det i første omgang. Mange ting kan naturligvis spille ind i en sådan sammenhæng.

De første fag i 1928

Men lad os springe tilbage til 1928, året hvor den private institution „Universitetsundervisningen i Jylland“ indledte sin virksomhed med 64 indskrevne studenter pr. 11. september og med 78 indskrevne i

ikke mindst blev kendt for generationssignalementet *Aargangen, der maatte snuble i Starten*. I januar 1930 blev Albert Olsen som allerede nævnt ansat som første docent i Historie, og i august samme år ansattes en docent i Klassisk Filologi. Det var den navnkundige Franz Blatt, som ti år senere afslog en kaldelse fra Københavns Universitet. Det samme gjorde i øvrigt Blinkenberg et par år senere, hvilket førte til, at universitetsbestyrelsen foranstaltede en større fest for videnskabelige medarbejdere med ledsager i februar 1943.

I midten Aarhus Universitets først ansatte professor, Kort K. Kortsen (1882-1938), der her ses som eksaminator ved eksamen i propædeutisk filosofi 1934. Til venstre censor Jens Himmelstrup og til højre cand.phil. Sv. Aa. Grüner. Cand.phil.-graden opnåedes, når Filosofikum var bestået. Universitetshistorisk Udvalgs billedarkiv.

løbet af semestret. Der var ansat en professor i Filosofi med henblik på varetægelse af den obligatoriske prøve i propædeutisk filosofi („filosofikum“) — Kort K. Kortsen hed han — og en docent i hvert af fagene Dansk Sprog (Peter Skautrup), Tysk Sprog og Litteratur (Chr. Møller), Engelsk Sprog og Litteratur (Torsten Dahl) samt Fransk Sprog og Litteratur (Andreas Blinkenberg), og desuden foregik i det små en propædeutisk undervisning i Græsk og Hebraisk for teologistuderende ved assistenter fra byens to lærde skoler.

1929: Dansk litteratur og klassisk filologi

I 1929 kom Dansk Litteratur til med ansættelse af en docent i faget. Ansættelsen skete efter afholdt konkurrence, som blev vundet af dr.phil. Ernst Frandsen, der senere

eksisterende fag — og der havde groft sagt kun været humanistiske fag indtil nu — var blot tildelt en mindre del af denne nye bygning. 4/5 af den var afsat til medicinerne. Det var nemlig først og fremmest med henblik på fysik- og kemiundervisning med mere for medicinstuderende, at bygningen var blevet opført.

1933: Fonetik og middelalderlatin

Af nye humanistiske virksomheder indflyttede tillige Fonetisk Institut og Institut for Middelalderlatin. Igen: Sidstnævnte var ikke et undervisningssted, men lokaliteten, hvor man opbevarede „bl.a. det af Videnskabernes Selskab nedsatte Ducangeudvalgs Samlinger“.

Den gule bygning

I 1933 indviede man den første universitetsbygning — den nuværende jura-bygning — som var opført for privat indsamlede midler, herunder en million mursten doneret af De Forenede Teglværker. Indtil da havde undervisningen foregået i Teknisk Skoles lokaler i midtbyen. De allerede

1934: Slavisk

I august 1934 ansattes en docent i Sammenlignende Sprogvidenskab (Louis Hjelmslev), og året efter — som allerede nævnt — den første docent i Slavisk, nemlig Ad. Stender-Petersen. Længe før sidstnævnte i 1941 udnævntes til professor ved Aarhus Universitet, lod han sig titulere „professor“ på baggrund af sit tidligere professorat i Dorpat, og det fortælles, at hans kone i samme periode aldrig undlod at omtale ham som „professoren“, når der var studerende til stede i hjemmet i Aalborggade.

1935: Historisk Laboratorium

I 1935 oprettedes Historisk Laboratorium — et lille håndbibliotek med få læsepladser. Hermed var faget Historie rykket nærmere en status som egentligt „institut“, idet eget bibliotek — og ikke blot adgang til et fælleshumanistisk håndbibliotek — hører med til institutdefinitionen, sådan som den er opstillet af Andreas Blinkenberg. Historieundervisningen fandt sted i dette Laboratorium, der figurerer i 1944-årsberetningens fortegnelse over „Institutterne“. Men altså: Endnu var der to år, til navnet „Historisk Institut“ kom i anvendelse.

1938: Teologi

Allerede fra Universitetets tidlige år havde der foregået, hvad der må betegnes som en privat teologisk undervisning ved det i forvejen selvejende universitet (altså så at sige en privat privatundervisning), gennem flere år finansieret af byens sparekasser, og i december 1938 oprettedes der endelig — under Det Humanistiske Fakultet — et professorat i Nytestamentlig Eksegese (Johs. Munck) og året efter et docentur i Hebraisk (Harald Ingholt, hurtigt afløst af Erling Hammershaimb). Begge fag indgik i 1942 i det nye Teologiske Fakultet.

1939: Litteraturvidenskab

I 1939 ansattes en docent i Sammenlignende Litteraturvidenskab — eller var det mon Almindelig Litteraturvidenskab? (betegnelsen veksler lidt i de tidligste årsberetninger). Docenturet blev gennem tre år beklædt af dr.phil. Jens Kruuse, der af grunde, som man kan læse om i C. Strandgaard og F. Slumstrup: *I lyset af glæde. En bog om Jens Kruuse* (1996), måtte tage sin afsked efter kun tre år.

1943: Geografi

I december 1943 oprettedes et professorat i Geografi og blev besat af Johs. Humlum. Man regnede her „institut-

tet“ for oprettet samtidig med professoratets besættelse. Når instituttet oprettedes allerede nu og ved Det Humanistiske Fakultet, frem for at man afventede etableringen af et naturvidenskabeligt fakultet, hang det sammen med ønsket om, at studerende med hovedfag i Historie skulle kunne tage bifag i Geografi og virke med denne kombination i gymnasieskolen. Da professor Humlum i forbindelse med indflytning i instituttet en dag stod og forgæves forsøgte at mase et bord, som var bredere end døren, ind i sit kontor, tillod en student sig at foreslå professoren, at man vendte bordet om på siden og *kantede* det ind på denne måde, og Humlum udbrød: „Rasmussen, De skulle have været flyttemand!“ (Kilde: Interview 1999 med fhv. museums-overinspektør, cand.mag. Gunner Rasmussen i Universitetshistorisk Udvalgs samling). Faget overgik til Det Naturvidenskabelige Fakultet, da et sådant kom til i 1954, men det var først efter yderligere en årrække, at det fik mulighed for at forlade de humanistiske omgivelser.

1946: Musik på øen i søen

I 1946 etableredes et professorat i Musikvidenskab, idet man, som det hed, kaldede (ikke kaldte!) komponisten og organisten, dr.phil. Knud Jeppesen til embedet. Jeppesens forslag om, at en institutbygning til musikvidenskaben skulle placeres på en ø i universitetsparkens sø, blev ikke realiseret, og allerede ni år efter ansættelsen sagde han til sin efterfølger: „Nu begynder studenterne at strømme til, så nu er det på tide, jeg holder op.“ (Søren Sørensens nekrolog over Jeppesen, *Årsberetning 1973-74*).

„I efteråret 1946 blev hovedbygningen taget i brug og en række nye institutter oprettet i stedet for det tidligere humanistiske håndbibliotek“, skrev Andreas Blinkenberg i 1953, og man bemærker også her, at bibliotek og institut synes at være næsten kommensurable størrelser.

1947: Italiensk

Første ordinære lektorat i Italiensk kom i november 1947, men der dannedes aldrig noget selvstændigt institut for italiensk filologi. Derimod forblev Italiensk vedvarende en afdeling under Romansk, og det samme kom senere til at gælde for henholdsvis Spansk og Portugisisk/Brasiliansk.

1949: Oldtidens Historie

I 1949 omdannedes et af historieprofessoraterne til et professorat i Oldtidens Historie. Det blev

beklædt af dr.phil. Adam Afzelius, der havde været ansat som docent i Historie fra 1939 og været professor i samme fag siden 1946. Afzelius blev, i forbindelse med omdannelsen, sammen med Franz Blatt (Klassisk Filologi) leder af Institut for Oldtids- og Middelalderforskning, der var en videreudvikling af det allerede nævnte „Institut for Middelalderlatin“, som Blatt havde ledet siden oprettelsen i første halvdel af 1930'erne.

Stud.mag. Karen M. Andersen (f. 1921) i sit værelse på Marselisborg Studentergaard 1943. Universitetshistorisk Udvalgs billedarkiv.

1949: Arkæologifagene

Det var også i 1949, at der ansattes en professor i Forhistorisk Arkæologi og Europæisk Forhistorie (P.V. Glob), og senere samme år hændte det samme for Klassisk Arkæologi (dr.phil. P.J. Riis). To år senere — i 1951 — oprettede man Institut for Klassisk og Nærorientalsk Arkæologi og i tilknytning hertil den studiesamling, som i dag går under navnet Antikmuseet. Professor Riis var selvsagt også leder af denne samling.

1954: Kunsthistorie

I 1954 kom et professorat i Kunsthistorie til, og man fik her ansat den første kvindelige professor ved Aarhus Universitet, Else Kai Sass, der samtidig fungerede som museumsinspektør ved Aarhus Museums kunstsamling (Aarhus Kunstmuseum). Førnævnte

Fortsættes næste side

Hovedbygningen under opførelse ca. 1943. Universitetshistorisk Udvalgs billedarkiv.

Fortsat fra forrige side

Adam Afzelius er blevet beskrevet som en renæssancetype med satyragtige træk, og det skal have været karakteristisk for ham, når han i anledning af den ca. 40-årige Else Kai Sass' ansættelse — med vittig allusion til en tvetydig bemærkning af forfatteren Gustav Esmann om kortspillet „66“ — udtalte følgende: „Hellere to på tyve end én på fyrre!“ (Kilde: Professor, dr.jur. Stig Jørgensen. — Udtrykket omtales i T. Vogel-Jørgensen: *Bevingede Ord*, 1990, s. 254).

Cigar tilladt

I øvrigt lod Afzelius ofte sin cigaræske gå rundt blandt de historiestuderende, så de kunne holde dampen oppe, når han underviste i Historisk Laboratorium, i hvert fald i årene omkring 1940. I modsætning til fakultetets øvrige „auditorier“ var rygning nemlig tilladt her. På dette tidspunkt var der i alt 125 humaniora-studerende, heraf 8-10 historiestuderende. Dette være nævnt til forståelse af cigaruddelingens trods alt relativt beskedne omfang.

1957: Vestnordiske sprog

I 1957 oprettedes et professorat i Vestnordiske Sprog (Chr. Westergård-

Nielsen), men først seks år senere, i 1963, fik man også et Institut for Vestnordiske Sprog i tilknytning hertil.

1959: Statskundskab

Da man i 1959 etablerede faget Statskundskab med to professorater, foregik det på den måde, at det ene professorat blev tillagt Det Humanistiske Fakultet (Erik Rasmussen), det andet det daværende Økonomisk-Juridiske Fakultet (Poul Meyer). Senere kappedes forbindelsen til Det Humanistiske Fakultet.

1960: Religionshistorie

Året efter, i 1960, oprettedes faget Religionshistorie med et professorat, som besattes af fhv. museumsinspektør, cand.theol. og mag.art. Halfdan Siiger. I lektionskatalogerne fra 1960'ernes tidligste år figurerer endnu intet „institut“ for Religionshistorie, blot nævnes at Siiger underviste i faget Kristendomskundskab. I Universitetets årsberetning ligger landet anderledes, og det fremgår da også heraf, at Siigers institut i første omgang havde til huse i Hygiejnisk Institut og først fra 1962 kunne råde over egne lokaler — nemlig den villa på Paludan-Müllers Vej 17, hvor Internationalt Sekretariat i dag har

adresse. Det var ifølge Siiger „et dejligt sted og — hvad der jo var en meget stor fordel — vi var væk fra al snak i Hovedbygningen!“ (Kilde: Interview 1994 med Halfdan Siiger i Universitetshistorisk Udvalgs samling). Senere overflyttedes såvel faget Kristendomskundskab som Religionshistorie til Det Teologiske Fakultet.

1963: Semitisk filologi

I 1963 etableredes Institut for Semitisk Filologi, men uden professorat. Sidstnævnte oprettedes først for få år siden (O. Hvidberg-Hansen), og da havde instituttet allerede gennem mange år været underlagt Det Teologiske Fakultet.

1967: Idehistorie

I 1967 forlod en professor (Johs. Sløk) Det Teologiske Fakultet og dannede under Det Humanistiske Fakultets paraply Institut for Idehistorie, hvilket dog ikke fremgår af årsberetningerne. Senere forlod professoren efter en del turbulens og stridigheder i fuld offentlighed instituttet og returnerede senere til sit oprindelige fakultet. I 1992 fik faget på ny en professor (Hans-Jørgen Schanz).

Fortsættes næste side

Retoucheret

1970: Etnografi

Faget Etnografi og Socialantropologi kom til i 1970 uden professorat og udgjorde, sammen med det året efter oprettede og frem til 1996 professorat-sløse fag Middelalderarkæologi (Else Roesdahl) og det allerede i 1949 oprettede fag Forhistorisk Arkæologi hver en afdeling under Institut for Forhistorisk Arkæologi, Middelalderarkæologi, Etnografi og Socialantropologi.

Sproglaboratoriet

Sproglaboratoriet var blevet oprettet i 1966 og fik institutstatus i 1970, og fem år senere blev det gamle Fonetisk Institut fra 1933 en afdeling under Sproglaboratoriet.

At Sproglaboratoriet fik institutstatus i 1970 må ses i sammenhæng med den nye styrelseslov af 1970, som trådte i kraft samtidig med, at Aarhus Universitet endelig opgav sin hidtidige status som selvejende institution og kom under staten. Det var først fra denne styrelseslovs ikrafttræden, at „institutterne“ fik nogen som helst betydning overhovedet i universitetsorganisatorisk sammenhæng, og loven fastsatte da også regler for oprettelse og nedlæggelse samt ledelse af institutter. Et „institut“ — der altså

tidligere kunne være hvad som helst inden for det humanistiske område, herunder et pulterkammer i professors private bolig — blev herefter rammen om den undervisning og forskning, der foregik på universiteterne, foruden det primære ansættelsessted for Universitetets VIP'er.

Professorvældets fald

Med de ændrede forhold efter 1970 mistede professoraterne deres hidtidige betydning som fagbærende instans, og de blev som regel ikke genbesat ved afgang i 1970'erne og 1980'erne. I 1990'erne forekommer på ny professoransættelser, men embedets betydning er ikke desto mindre uændret i forhold til de to forudgående årtier.

Afdelinger, ikke institutter

Gennem 1970'erne nærmedes ved Det Humanistiske Fakultet en vis uvilje mod tanken om oprettelse af flere institutter, selv hvor nyere fag efterhånden opnåede en vis størrelse. Man foretrak at give dem status som „afdelinger“ under moderinstitutterne frem for etablering af selvstændige institutter; Spansk er ét eksempel.

1973: Dramaturgi

Alligevel etableredes to institutter i 1973. Institut for Dramaturgi oprettedes efter næsten en snes års tilløb i Nordisk Instituts regi, og femten år efter oprettelsen ansattes en professor i faget i 1988 (Jørn Langsted).

1973: Østasiatisk

I 1973 oprettedes også Østasiatisk Institut, hvis fagområde, hvad angår det filologiske, tidligere havde hørt under Lingvistik. Ved Østasiatisk Institut er et professorat kommet til i 1996 (Anne Wedell-Wedellsborg).

1981: Informations- og Medievidenskab

I 1981 oprettedes endvidere Institut for Informations- og Medievidenskab efter tilløb under Nordisk Institut. Dette fag fik sit professorat i 1993 (Peter Bøgh Andersen).

Sønderjysk Institut

Af institutter, som har været på tale, men som aldrig oprettedes, kan nævnes et „Sønderjysk Institut“, som drøftedes i 1930'erne og igen i

Rektor Ad. Stender-Petersen på aulaens talerstol 11. september 1946, hvor man fejrede den nye hovedbygning ved en storslået Indvielses- og Promotionsfest. Foran gæsterne promoverer den humanistiske dekan, professor Franz Blatt, museumsdirektør Peter Holm (Den Gamle By) til æresdoktor ved Aarhus Universitet. Universitetshistorisk Udvalgs billedarkiv.

Professor, dr.phil. Adam Afzelius (1905-57) og fhv. docent, dr.phil. Jens Kruuse (1908-78) nyder badelivets glæder i Ebeltoft 1946. Universitetshistorisk Udvalgs billedarkiv.

1950'erne (da det nyerehvervede Sandbjerg Gods var kommet ind i billedet som mulig ramme om foretagendet), et „Institut for Logik og Filosofisk Idéhistorie“ (1973) og et „Institut for Nordisk Filologi“ (også 1973).

Nye navne

Det har gennem årene behaget de enkelte fag — og/eller institutter — at ændre navn i forbindelse med udvidelse eller ændring af fagområdet. Til dette er der i ovenstående ikke taget videre hensyn. Fx at Institut for Lingvistik (med afdelinger for Lingvistik, Finsk og Ungarsk) er nutidens udgave af Sammenlignende Sprogvidenskab (1934), mens faget Litteraturvidenskab („sammenlignende“ og/eller „almindelig“ fra 1939) i nutidsudgaven praktiseres i Institut for Litteraturhistorie, og at fagene Dansk Sprog (1928) og Dansk Litteratur (1929) nu udfoldes i Institut for Nordisk Sprog og Litteratur, i daglig tale Nordisk Institut eller blot „Nordisk“. Og at nutidsudgaven af faget Klassisk Filologi (1930) udøves i det, som i dag kaldes Institut for Oldtids- og Middelalderforskning ...

Hvem der har været ansat på kommunale, hvem på statslige og hvem på privatdonerede bevillinger, falder det helt uden for denne fremstilling at gøre rede for. Det samme gælder nyere tiders centerdannelser.

1935: Det Humanistiske Fakultet

Navnet på rammen om alle de omtalte fag — altså „Det Humanistiske Fakultet“ — synes at stamme fra begyndelsen af 1935. Ved Københavns Universitet kaldtes det tilsvarende fakultet „Det filosofiske Fakultet“, og

vidnesbyrd i form af presseomtale og erindringer fra forrige tiders studenter peger på, at man også i Århus uofficielt anvendte denne betegnelse for de under „Universitetsundervisningen i Jylland“ hørende fag frem til 1933. Indtil da havde institutionens årsberetning ikke anvendt nogen specificerende betegnelse, men taler nu om „Den filosofiske og filologisk-historiske Undervisning“ og året efter om „Den humanistiske Undervisning“. Betegnelsen „Det Humanistiske Fakultet“, som anvendes den dag i dag, blev introduceret ved indgangen til 1935 i kølvandet på opnåelsen af eksamensret i et antal sproglige-historiske fag og de oprindelige docenters udnævnelse til professorer i samme forbindelse i løbet af 1934 (hidtil havde eksamen været aflagt i København bortset fra Filosofikum).

Måske det bør erindres, at „Fakultet“ frem til styrelsesloven af 1970

betegnede forsamlingen af professorer og docenter inden for de relevante fagområder, ikke det samlede fagfelt i sig selv og endnu mindre de lokaliteter, hvori fagene udøvedes — og måske næsten allermindst fagernes yngre lærere, løstansatte assistenter, kontorpersonale m.v. Når professorerne og docenterne var til møde sammen, talte man om, at Fakultetet var samlet. Først senere, da „Fakultetet“ blev afløst af „Fakultetsrådet“, fik „Fakultetet“ den nuværende (på samme tid såvel vage som altomfattende) betydning. I det gamle fakultet, dvs. frem til styrelsesloven af 1970, var dekanembedet i øvrigt ikke nogen magtfuld stilling, der tåler sammenligning med nutidens. Tværtimod gik tjansen på omgang, med kun ét år ad gangen, og i reglen overlod man det næstsenset ansatte medlem af Fakultetet at passe den.

Formanden for det selvejende Aarhus Universitets bestyrelse, Irs. C. Holst-Knudsen (1886-1956), ved et møde i oktober 1941, hvor man drøftede den nye hovedbygningens indretning. Universitetshistorisk Udvalgs billedarkiv.

50 år med akademisk kormusik

Jysk Akademisk Kor er et af de ældste blandede kor i Danmark, og inviterer nu til fødselsdagskoncert

*Af Morten Dige,
Institut for Filosofi*

Aarhus Universitet har i mange sammenhænge en stor betydning for byens kulturliv. Det gælder ikke mindst musikken, hvor Musikvidenskabeligt Institut er arnested for mange aktiviteter, herunder mindst fem blandede kor af høj kvalitet.

Selv om disse kor alle hører hjemme på Musikvidenskab, er de dog også bredere forankret i Universitetet, og det gælder ikke mindst Jysk Akademisk Kor (JAK), som repræsenterer en bred vifte af universitetsfag ud over musik, herunder teologi, historie, medicin, engelsk, filosofi og religionsvidenskab (foruden en pæn del, som har deres daglige gang uden for universitetet).

Det akademiske korliv havde sin begyndelse 8. oktober 1948, hvor JAK havde sin første prøve med kun seks sangere. Allerede to måneder senere var antallet dog oppe på 24, og ved semesterstart i 1949 mønstrede koret 36 sangere, samme størrelse, som det har den dag i dag. Igennem mange år var JAK enerådende som blandet kor på højt niveau, en status det nu heldigvis deler med en række århusianske kor.

Gennem sin lange historie har koret været en efterspurgt samarbejdspartner ved en lang række store musikalske begivenheder med Aarhus Symfoniorkester (også dengang det hed Aarhus Byorkester) og andre landsdelsorkestre. Ud over disse opgaver har JAK markeret sig som et ambitiøst a cappella-kor, først og fremmest ved en stor mængde kirkekoncerter rundt i Jylland og ved deltagelse i velrenommerede kor-konkurrencer i udlandet, hvilket blandt andet gav JAK en sølvmedalje i Athen i 1994.

JAK har centreret sit brede repertoire omkring romantisk og nutidig musik, især nyere dansk musik, som ofte er blevet uopført af JAK.

*Da Jysk Akademisk Kor blev 50 i oktober 1998 optrådte fødselaren i Musikhuset. Den næste fødselsdagskoncert bliver i universitetets aula i maj.
Foto: Jens Peter Engedal.*

Korets første dirigent og stifter var Svend G. Asmussen, og siden har Walter Börner, Jesper Grove, Henrik Svane og Søren K. Hansen stået for den musikalske ledelse. Den nuværende dirigent, Søren Birch, er uddannet ved det Jyske Musikkonservatorium og har senere også undervist på Musikinstituttet. Han er nu docent i kor- og ensembleledelse ved Nordjysk Musikkonservatorium og er en efterspurgt dirigent ved korstævner rundt i landet, han leder kammerkoret Coro Misto i Ålborg og har jævnlige opgaver med både det danske og svenske radiokor.

Det akademiske år 1998-99 er som nævnt korets 50-års jubilæumssæson. Det blev markeret med en stor og anmelderrost a cappella-koncert i Vor Frue Kirke i november, og det afsluttes med en verdslig festkoncert i Universitetets Aula fredag den 21. maj.

Der er fri adgang til koncerten, og det

ville være en stor glæde for koret, hvis mange studerende og ansatte fra dets hjemsted lagde vejen forbi.

*Yderligere oplysninger om Jysk Akademisk Kor hos koncertarrangør Morten Dige, Lundbyesgade 9, 1.th.
8000 Aarhus C. 8619 9509/8942 2109;
e-post: filmd@hum.au.dk.*

Må vi så bede om kammertonen!

Uforskammede ordrer virker ikke på akademikere

Af Jan Baltzersen,
Studerende, Historie

// Din mor arbejder ikke her. Ryd op efter dig selv!" Disse opslag er desværre igen blevet et dagligt irritationsmoment for studerende og sikkert også for medarbejdere ved det Humanistiske Fakultet.

Det er jo uforståeligt, at man på et universitet skal finde sig i så mildt sagt uhøflige opslag fra dets personale til dets medarbejdere og studerende. Er de der har skrevet dem ikke bekendt med at universiteter er kendt for deres civiliserede omgangstone? Det er netop et kendetegn ved universitetsverdenen, at der respekterer man andre!

Det er netop hvad disse opslag, med deres forhånende tone, undlader og det er naturligvis helt uacceptabelt, både generelt blandt mennesker, men især fordi at dette er et universitet!

Reelt kan de, der opsætter sådanne sedler, vel heller ikke være så naive, at de tror at deres grove tone vil blive taget alvorligt, og det skulle den da også nødtigt, for det bør, selvfølgelig, være et særkende for akademikere og herunder de der er i lære som sådanne, at de ikke tager råbende folk alvorligt, og reelt svarer de nævnte opslag jo til at nogen står og råber en lige op i ansigtet! Det ville vel ingen tage seriøst!

Formålet med opslagene er ellers

Foto: Torben Nielsen

Det er hverken mor-somt eller effektivt med sådanne forhånende ordrer, mener den historiestuderende Jan Baltzersen. Her tænker en kvindelig studerende lidt over opslaget.

fornuftigt nok; nemlig at man af hensyn til andre på stedet bør rydde op efter sig. Det er der næppe nogen tvivl om, at alle kan se det fornuftige i. Men er en grov og uforskammet tone nødvendig, eller hensigtsmæssig, til at formidle det budskab? Nej, tværtimod! Det, der opnås ved en sådan, er blot, at medarbejdere og studerende tænker, at det vil de ikke finde sig i og derpå netop undlader at rydde op efter sig. Forhåbentlig betyder alene det, at man får en Ordre med stort O, at man går i baglås. Hvis man derimod kom universitetets civiliserede

omgangsform i hu og anmodede venligt frem for at give ordrer, det vil sige at man *motiverer* frem for at *provokere*, så ville man naturligvis nå langt videre, og man satte jo netop opslagene op for at opnå den virkning, at folk rydder op efter sig, og ikke at de blot bliver vrede og gør det modsatte!

Derfor skal der med det nedenstående eksempel på hvordan høflige og civiliserede anmodninger kan laves, herfra lyde en opfordring til civilisationens genindførelse på Humaniora: *Ryd venligst op efter dig selv!*

Støtte til specialrejser

Ny medarbejder på fakultetssekretariatet

Studerende kan få op til 7.000 kr. i støtte til specialrejser, etnografisk feltarbejde og praktikophold. Nu har fakultetssekretariatet ansat Ane Mette Tønder Jensen til at ekspedere de mange ansøgninger.

Ane Mette Tønder Jensen har tidligere arbejdet som sekretær på både fakultetssekretariatet og på Kunsthistorie.

Træffetider: tirsdage 10.00-13.00 og torsdage 13.00-16.00. Telefon 8942 1246.

Fakultetets åbningstider

Fakultetssekretariatet

**Herunder sekretariat for tværfag,
videnskabsteori og HUMavisen**

Mandag, tirsdag og torsdag 9.00–16.00

Onsdag 10.00–16.00

Fredag 9.00–15.00

Bygning 328, stuen, lokale 122.

Humaniora studievejledningen

Tirsdag 10.00–12.00 (Mette Steenberg)

Torsdag 10.15–12.15 (Kari Schougaard)

Bygning 327, stuen, lokale 114.

Telefon 8942 1232.

E-post: humvejl@au.dk.

Specialrejser m.v.

Tirsdag 10.00–13.00

Torsdag 13.00–16.00

Mette Tønder. Bygning 328, stuen,
lokale 126. Telefon 8942 1246.

Bilreservation

Mandag til fredag 9.00–15.00

Kirsten Iversen. Bygning 327, stuen,
lokale 116.

Telefon 8942 2151.

E-post: humki@hum.au.dk

Emnet misforstået.

*Fakultets-
sekretariatet har
faktisk åbent 31
timer om ugen, så
der er ingen
grund til at møde
op med et koben
for at komme ind.*

Telefonomstillingen

Alle dage 8.00–16.00

Edb-hotline

Mandag til fredag 9.00–15.00

Telefon 8942 2164 eller e-post:
hot2164@hum.au.dk

Universitetets Studiekontor (Registraturen)

Dagligt 11.00–14.00,

torsdag dog 11.00–16.00

Bygning 430. Telefon 8942 1025.

E-post: stuk@au.dk

Foto: Søren Jønsson Granat

Service

Annonce:

Faglig vejleder

Det Humanistiske Fakultet

Ved Det Humanistiske Fakultet er et barselsvikariat som studievejleder ledig til besættelse pr. 17. maj 1999 og frem til 31. december 1999 med mulighed for forlængelse.

Stillingen, der har et arbejdsomfang på 180 timer, omfatter generelle vejledningsopgaver for Fakultetets studerende, varetagelse af informations- og serviceopgaver i forhold til Fakultetets faglige vejledere samt sagsforberedende funktioner for Fakultetets Studieudvalg.

Det forventes, at ansøgere til stillingen har et bredt kendskab til Fakultetet og dets studiestruktur, ligesom erfaring fra studievejledning vil være en fordel.

Nærmere oplysning om stillingen kan fås ved henvendelse til fuldmægtig Gert Jørgensen, tlf. 8942 1238.

Ansøgninger indsendes til Aarhus Universitet, Journalkontoret, Ndr. Ringgade 1, 8000 Århus C og må være Journalkontoret i hænde senest mandag den 10. maj 1999, kl. 12.00.

Ansøgningen mærkes: 1999-216/1-72.

Nr. 26 - maj 1999

HUMavisen

Nyt hurtigere web

Mere, pænere og mere brugbart web

Fakultetet fik i marts måned en ny, hurtigere og mere driftssikker web-server, og nu kan man søge i alle sider på de humanistiske web-steder på én gang.

Fakultetet er også i gang med at lave et helt nyt og mere overskueligt layout, så det bliver nemmere at finde frem til det man leder efter.

HUGIN – stedet for fakultetets interne informationer til studerende og ansatte – vokser fortsat, og er nu blevet åbnet, sådan at alle kan læse siderne i HUGIN – uanset om man sidder på universitetet, på Internet-café eller hjemme med fx et get2net-abonnement.

Alt til rejsen

På HUGINs rejse-side kan studerende finde ansøgningsblanketter til specialrejser foruden alle regler om hvilke typer rejser, fakultetet støtter.

Lærere kan planlægge en hel tjenesterejse fra rejse-siden. Her er henvisninger til køreplaner og billetbestillinger og oversigter over universitetets særlige rabatordninger. Foruden regler og vejledning i kontering og satser for time- og dagpenge etc. etc.

Operation Butler

Fakultetets Butler, der kan lave personlige hjemmesider for de ansatte uden at man skal rode med HTML-koder, er blevet opereret og genopstået i en ny version.

For den almindelige bruger ligner

han meget sig selv, men fremover vil han lyste flere ordrer fra institutternes web-redaktører.

Flere nyheder

Alle artikler i HUMavisen udkommer også på web – endda op til flere måneder før den trykte udgave.

På nyhedssiden kan man se de varmeste nyheder eller klikke sig ind på et af de emneområder, som interesserer mest, fx *studier, service eller forskning*. Opdelingen i emner er den samme som her i avisen.

Instituttet på web

Foreløbig er cirka halvdelen af fakultetets institutter og centre begyndt selvstændigt at lægge materiale ud på web.

Det ældste, største – og mest populære – er Borges Center på Romansk. Over 2.500 gange hver måned bliver forsiden hentet hjem til en computer ude i verdenen.

Jorge Louis Borges blev født i Buenos Aires, og det afspejler sig i statistikken over besøg på Humanioras web. Det er naturligvis primært danskere, der besøger Humaniora i Cyberspace, på andenpladsen kommer amerikanerne og som nummer tre – argentinere.

slam

Søg - og du skal finde

Søg i hele det humanistiske web på én gang. Ordet „grammatik“ giver fx 75 henvisninger til forskeres personlige hjemmesider, tekster, læseplaner, arbejdsplaner og til artikler fra HUMavisen.

Jorge Louis Borges Center var i marts måned det mest besøgte videnskabelige web-sted på fakultetet, kun overgået af fakultetets forsider og nyhedsside. Fakultetets nye web-server kan registrere og tælle alle besøg på hjemmesiderne og dermed måle interessen for web-stederne. Tallene her er gennemsnit for antal 'hits' på den mest besøgte side inden for et enkelt web-sted i perioden 9.-31. marts. De komplette statistikker kan læses på www.hum.au.dk/usage/

Web-sted	Daglige besøg
Det Humanistiske Fakultet (forside)	151
Seneste nyt fra Humaniora	116
Borges	87
Historie	33
Center for Kulturforskning	26
Læseplan	23
Semiotik	21
HUGIN	17
Æstetik biblioteket	17
HUMavisen	15
René Sehested Thomsen	12
Østasien Områdestudiet	10
Edb-sektionen / sidste nyt	10
NACS	10
Engelsk bibliotek	10
Forhistorisk Arkæologi	10
Sfinx	8
Franske laboratorier	8
Filosofi	8
Kalenderen	7
ASCA	7
Canadian Studies	7
Litteraturhistorie	7
TANDEM mirror site	5
Etnografi	5
Germansk	4
Æstetik & Kultur	4

Universitetspædagogik

Kursus for vejledere og adjunkter

Igen i år afholder Universitetspædagogisk Udvalg kursus i universitetspædagogik for vejledere og adjunkter. Kurset finder sted *onsdag den 11. august til lørdag den 14. august 1999* (begge dage incl.) på Sandbjerg Gods.

Foreløbigt program for kurset kan rekvireres på Konsistorialkontoret (lokal 1148) eller gennem fakultetssekretariatene. Tilmelding

skal ske gennem fakultetssekretariatene. Fakulteterne skal senest *mandag den 3. maj 1999* fremsende en deltagerliste til Konsistorialkontoret. Bemærk at det enkelte fakultetssekretariat kan have fastsat en tidligere ansøgningsfrist.

Som tidligere år vil adjunkter og vejledere blive prioriteret først. Dog kan også andre komme i betragtning, såfremt der er plads på kurset.

Annual Conference of The German Anthropological Society (Dgv)

3 - 7 October 1999,
Heidelberg, Germany

Theme: Interdisciplinarity. Anthropology and its Neighbours.

The Conference is designed to gauge the mutual perceptions between anthropology and other disciplines and to have representative speakers discuss the potential and necessity for

interdisciplinary work, each section addressing the problem from both sides across the respective disciplinary boundaries. The basic questions asked are 'What kind of knowledge is expected of anthropology?' and, conversely, 'What kind of knowledge is anthropology prepared to provide?'

Conference languages: German, English. Deadline for

abstracts: 1 June 1999.

For further information and registration, please contact:

*Institut für Ethnologie,
Universität Heidelberg
Sandgasse 7, D-69117,
Heidelberg, Germany.*

Tel: +49-(0)6221-542236;

Fax: +49-(0)6221-543556;

Email:

ethnologie@urz.uni-heidelberg.de;

Web www.eth.uni-heidelberg.de

Nordisk Kvindehistorikermøde

Køn, religion og kvinder i
bevægelse

Afholdes 12. - 15. august 1999 i Tisvildeleje.
Tilmeldingsfrist 10. maj. Oplysninger hos
kathe@ruc.dk.

Hurtige nyheder

Se

www.hum.au.dk/nyheder

Humaniora rustet sig

Med årtusindskiftet lurende i horisonten har en række energiske sjæle fra Humaniora har sat sig for at peje tendenserne i nutidens Humaniora

Humaniora ved Årtusindskiftet hedder projektet, der vil prøve at skabe et overblik over de humanistiske videnskabers situation ved slutningen af det 20. århundrede. Med Center for Kulturforskning i spidsen har en stor del af de humanistiske institutter været med til at arrangere de mange konferencer og seminarer, der vil finde sted både i 1999 og år 2000.

Som så meget andet i samfundet er også Humaniora under kraftig udvikling i disse år. Kongstanken med projektet Humaniora ved Årtusindskiftet er at standse op og tage temperaturen på de humanistiske videnskabers situation lige nu. Arrangementerne, der vil kunne opleves i løbet af både 1999 og 2000, er fællesfaglige, idet cirka to tredjedele af de humanistiske institutter er med i forberedelsen.

Refleksivitet i højsædet

Det er dog centerlederen på Center for Kulturforskning (CfK), dr.phil. Niels Ole Finnemann, der har trukket i de overordnede tråde:

–Allerede ved min ansættelse for nogle år siden havde jeg år 2000 i sigte. Idéen med årtusindskiftet var at have en neutral ramme, hvor vi alle kunne være med til at diskutere Humanioras situation og fremtid.

Humanioras ændrede situation hænger ifølge Niels Ole Finnemann blandt andet sammen med nye krav om at måtte begrunde sig selv.

–Tingene kører ikke længere traditionelt, som det gjorde for år tilbage. Regeringen stiller krav om, at dansk forskning skal virke ind på dansk økonomi, at det skal styrke arbejdsmarkedet osv. Flere ting skal aftales, og vi må legitimere os selv. Der opstår krav om synliggørelse og nyttiggørelse.

Fælles projekt

Med årtusindskiftet som den neutrale ramme ønskede Niels Ole Finnemann at spille ud med en åben struktur for projektet. Alle lærere blev inviteret til

Foto: Torben Nielsen

Hvem ejer humaniora? Det er et af de spørgsmål, der har fået centerleder Niels Ole Finnemann til at kaste sig ud i Årtusindskifte-projektet

et møde, og cirka 35-40 interesserede dukkede op, repræsenterende en god blanding af alle institutter. Der blev dannet arrangørgrupper, og ved de følgende møder blev forskellige muligheder drøftet. Alt i alt gav initiativerne udslag i 9 arrangementer i år og 12 arrangementer næste år.

–Der kunne dog have været dobbelt så mange arrangementer, hvis vi havde pustet lidt mere til det, erkender Niels Ole Finnemann.

På den anden side kan centerlederen godt forestille sig, at der i fremtiden kan komme et samarbejde af lignende slags, bare med et andet fokus.

–CfK har hidtil levet et mere tilbage-trukket liv, men fremover kan jeg sagtens forestille mig, at der kan være samarbejde med andre fag eller deciderede tværfaglige projekter.

Økonomien

Arrangementerne for 1999 er på plads; den økonomiske side af sagen ligeså. Da pengene imidlertid søges semester efter semester, er ikke alle arrangementer for år 2000 fastsat. Der vil senere blive udgivet brochurer om næste års konferencer.

Ånden fra det fællesfaglige initiativ er ført videre i finansieringen, så de forskellige institutter betaler til nogle af arrangementerne. Resten af pengene søges i Statens Humanistiske Forskningsråd, SHF, samt Aarhus Universitets Forskningsfond.

„Who owns the Humanities?“

Humaniora-projektet er rammet ind af fire perspektiver, der skal afdække Humanioras situation og forholdet til samfundet. Et af perspektiverne er globalisering og internationalisering. Der er et hastigt voksende kommunikations- og handels-samkvem kloden rundt. I dette lys dukker det næste perspektiv op, nemlig at den humanistiske faglighed er i forandring. Niels Ole Finnemann understreger, at der i dag er større behov for humanistiske kompetencer. I et multietrisk samfund vil efter-spørgslen på kultur- og sprogviden samt kommunikative færdigheder naturligt være stigende.

I forbindelse med forberedelserne til Humaniora ved Årtusindskiftet deltog Niels Ole Finnemann i et seminar på Berkeley University i Californien, USA, hvor der var indbudt ledere af en række humanistiske forskningscentre i USA og Europa, der alle har lignende humanioraprojekter i gang eller under forberedelse. Ud over Center for Kulturforskning var der repræsentanter fra Holland, Østrig og Ungarn.

–Det tyder på, at der mange steder er behov for at reflektere over Humanioras situation, ræsonnerer Niels Ole Finnemann.

På Berkeley University blev det blandt andet diskuteret, hvilke kræfter i samfundet, der er med til at præge

til det nye årtusinde

Humanioras udvikling. Eller som amerikanerne udtrykker det: *Who owns the Humanities?*:

–I hvilken grad det er de enkelte humanistiske fag, humaniora som helhed, staten, markedet, den politiske offentlighed og kulturlivet, der sætter deres fingeraftryk på den humanistiske udvikling?

IKT på stenalderstadie

Et tredje felt, som projektarrangørerne har fundet vigtigt at tage med, er informations- og kommunikationsteknologi, også kaldet IKT. Danske virksomheder har efterhånden fundet ud af, at det ikke nok at ansætte folk, der kan programmere og udvikle computersystemer. Samfundet kalder på humanistiske ressourcer inden for æstetik og design, kommunikation og organisering.

Tilsyneladende er Aarhus Universitet ikke så hurtige i betragtning, når det gælder integreringen af IKT.

Niels Ole Finnemann forklarer det som en generel tøven over for den nye teknologi, men barrieren vil ganske sikkert give problemer. Kommende årgange af studerende vil stille krav til universitetet om at kunne arbejde med de redskaber, de har været vant til i hele deres opvækst og skolegang.

–Det er i stigende grad nødvendigt for universitetet at lære de studerende noget om IT. Om få år vil de unge, der kommer fra gymnasier, hvor de i udstrakt grad har brugt computere i det daglige arbejde, kræve af universitetet, at det er med. Ellers vil det være det samme som at komme tilbage til stenalderen, mener Niels Ole Finnemann.

Derfor handler integreringen af IKT både om antallet af maskiner og hastighed inden for teknologien men også om de universitetsansattes kompetencer og beherskelse af maskinerne. Niels Ole Finnemann sætter sin finger på ét af de steder, hvor informationsteknologien med rette kan anvendes, nemlig som lagringsmedie.

–Hvis en større mængde materiale bliver lagt ud på nettet (WWW), vil det kræve en ny arbejdsdeling på universitetet. Blandt andet handler det om, at vi skal lære at vedligeholde det bibliotek, som WWW jo er.

Hvorfor et universitet?

En fjerde tilgang til Humaniora ved Årtusindskiftet stiller spørgsmålet: Har universitetet en mening? Selv om vi synes, universitetsstrukturen har været sådan i en evighed, er der grund til at kigge på universitetets

rolle - og humanioras rolle i universitetet. Er forskellene mellem fakulteterne blevet så store, at der ikke længere er en begrundelse for at opretholde universitetet, som det ser ud i dag? Der er arrangeret fire konferencer, hvor Humanioras forhold til de fire klassiske fakulteter - samfundsvidenskab, naturvidenskab, teologi og medicin - vil blive taget op til overvejelse. Blandt andet med det formål 'at styrke den tværfakultære kontakt, der er vigtig for universitetets enhed', som brochuren for projektet fortæller.

I sig selv er Humaniora et sammenfat fakultet. Tidligst var de klassiske fag (her i blandt filosofi), senere kom moderne sprog. I 80'erne skete der igen et nybrud i forhold til de gamle fagstrukturer i form af en omfattende tværfaglig undervisnings-, projekt- og forskningsvirksomhed. Center for Kønsforskning, nye suppleringsuddannelser *European, Scandinavian and Cultural Studies* og Center for Kulturforskning er blandt andet opstået med tværfagligheden i fokus.

–Vi står ved slutningen af en sådan udviklingsepoke, forklarer Niels Ole Finnemann om Humanioras nuværende situation. Det er tid til, at vi spørger os selv: hvad er Humaniora blevet til?

Projektet Humaniora ved Årtusindskiftet er beskrevet på CfK's hjemmeside: www.au.dk/cfk/DOCS/NEW/hum2000.htm

Desuden kan en brochure fås ved henvendelse til CfK, hvor der ligeledes er mulighed for forhåndstilmelding til konferencerne. Arrangementerne er åbent for alle.

Konferencer 1999

- Text, Medium & Mening
- Humaniora og Samfundsvidenskab
- Åbningsarrangement med Paul Ricœur og Maurice Godelier
- Verdenshistorie ved årtusindskiftet
- Humaniora på universitetet - og udenfor. Kulturforskningen i kulturlivet
- Cyborg identiteter
- Filosofi og kulturstudier. Den slovenske skole
- Humaniora og Naturvidenskab
- Velfærdsbyen efter år 200

Initiativtageren til *Middelalder 99*

Projekt *Middelalder 99* er det største af sin art nogensinde

1999 er middelalderår. Året står i middelalderens tegn, med op mod 1000 udstillinger, forestillinger og andre arrangementer over hele landet, og med flere tusinde mennesker involveret. Det størstiledede projektet skal forsøge at give os et billede af Danmark fra kristendommens indførelse omkring år 1000 til reformationen i 1536. Det var lektor Jens Vellev (Middelalderarkæologi), der i 1994 fik idéen til det omfangsrige projekt.

Lektor Jens Vellev har sin daglige gang på Middelalderarkæologi på Moesgård, der i øjeblikket danner rammen om en udstilling af den middelalderlige bogkultur i Danmark, og han er desuden forlægger på og stifter af forlaget Hikuin, der udgiver litteratur om kunst, kultur og arkæologi. Han er manden bag idéen om det ambitiøse projekt *Middelalder 99*, som første gang blev luftet på et møde i 1994.

Fra idé til gigantprojekt

–Der skete en masse på blandt andet Forhistorisk Arkæologi med initiativer og bevillinger, men på Middelalderarkæologi foregik der ikke rigtig noget, så i marts 94 blev der på et møde efterlyst initiativer for faget. Da faget er ret ungt og huser et overskueligt antal ansatte, ligger der stadig en masse materiale, der ikke er registreret, rundt om på landets museer, fortæller Jens Vellev.

Han syntes, det kunne være interessant at få både små og store museer landet over til at medvirke til at registrere og skaffe overblik over fundene, et projekt der også ville skabe et fællesskab museerne imellem. Første mål var 'Middelalder på danske museer', men Jens Vellev så ingen grund til at stoppe her:

–Jeg har før været med til alternative former for formidling af middelalderen i form af et omrejsende teater fra Viborg til Læsø. Det skulle være lidt i den stil – bare større. Da jeg for flere år siden gravede med P.V. Glob i Arabien, kom vi til et sted med et utal af gravhøje. Da jeg spurgte, hvilken gravhøj vi skulle vælge, pegede han straks på én. Da jeg spurgte hvorfor netop den, sagde han: Fordi det er den største! Sådan var det også med dette projekt. Det måtte gerne være stort.

For fem år siden fik lektor Jens Vellev ideen til Middelalder 99-projektet, der nu sætter rekord.

En græsrodsbevægelse

Det var vigtigt, at styringen af projektet ikke foregik ovenfra og nedefter – det ville skabe unødige stridigheder. I stedet skulle amatørerne være med:

–Projektet skulle opbygges ligesom en græsrodsbevægelse. Det var syv mennesker, mig selv inklusive, der stod for planlægningen ved siden af vores almindelige arbejde. Vi fik bevilget 2,2 mio. kr. i støtte fra Kulturministeriet og Undervisningsministeriet. Resten må de deltagende institutioner selv betale.

–Forslagene til, hvordan projektet skulle se ud, var mange og fantasifulde. Det var sjovt at se udviklingen, og at vi bare kunne lade fantasien rulle. Nogle kom med forslag om at tænde bål på højene i Danmark, andre foreslog noget andet. Noget blev realiseret, mens andet blev ved fantasien, beretter Jens Vellev.

Projektet er langsomt vokset til det omfang, det har i dag, og der kommer stadig nye arrangementer og initiativer til fra hele landet. *Middelalder 99* har, ifølge Jens Vellev, fået en enorm bredde i dansk kulturliv. Det er et tværfagligt projekt, der inddrager både arkæologi, antropologi, kvindehistorie, kirkehistorie, musik og de naturvidenskabelige fagområder.

Levende og farverig

Mange opfatter middelalderen som en dyster periode ikke mindst på grund af pesten, der udslettede over en tredjedel af den danske befolkning og som en tid med et stort skel mellem rig og fattig. Men ifølge Jens Vellev var middelalderen både levende og farverig:

–Middelalderen var på mange måder en storhedstid for danskerne. Vi kæmpede mod venderne og erobrede

„Kødets lyster“. Illustration fra illumineret håndskrift fra slutningen af det 15. århundrede. Middelalder 99 har udgivet tegningen som postkort.

landområder, og hvilket barn har ikke hørt om Absalon?

–Grunden til, at middelalderen har fået ry som værende dystert, er, at man i renæssancen opfattede middelalderen som dunkel eller uinteressant. I stedet genopdagede man oldtiden, og kastede vrage på den forrige epoke, men det gør vi jo også i dag. Vores bedsteforældres generation er ikke interessant for vores generation.

–Det interessante ved middelalderen er også, at vi derfra har en masse skriftlige kilder, som tager sig ud som brikker i et puslespil. Det gør det gådefuldt og udfordrende, og da vi først begyndte at grave, blev det pludselig endnu sjovere, konstaterer Jens Vellev.

Fester og syfilis

–Når man dykker ned i middelalderen, opdager man en tid med ridder-

turneringer, fester, folkeviser og vin i lange baner. Det var også en tid med utugt, som man tog forholdsvis let på, indtil syfilis i 1500-tallet satte en stopper for udskejelserne. Dermed gjorde den, hvad den katolske kirke ikke havde evnet, trods det faktum at middelaldermennesket var fundamentalt religiøs.

–Det var også en tid, hvor handlen blomstrede i Hansestæderne og hvor danskerne med resten af Skandinavien i Kalmarunionen skabte en fælles front mod den tyske fremmarch i Østersøen.

Tysk og amerikansk begejstring

Interessen for projektet har da også vist sig at være stor.

–Annonceringen af projektet er nået ud til ‘menigmand’. På skolerne har man mange steder taget temaet

middelalder til sig, som en del af undervisningen, og udlandet har også været meget interesseret i projektet, fortæller Jens Vellev.

Projektet, der er det største kulturprojekt af sin art nogensinde i hele verden, har også fået omtale i udlandet, blandt andet har et stort amerikansk magasin en omtale på flere sider om *Middelalder 99*, og ikke mindst tyskerne viser interesse og ringer efter materiale og brochurer.

Fortid i fritiden

Først var det vikingetiden, nu er det middelalderen, der er i fokus. Hvorfor er interessen så stor for at grave så langt tilbage i fortiden? Jens Vellev ser det som et tegn på, at vi generelt har megen fritid til rådighed:

–Folk har tid til at gå på museum og fordybe sig i fortiden. Med *Middelalder 99* forsøger vi at genskabe fortiden på en levende måde. Folk vil se arbejdende museer, de vil have en aktiv og spændende fritid. Desuden vil politikerne kun støtte projekter, hvis der kommer noget ud i den anden ende.

Mere i fokus

Jens Vellev synes, det har været sjovt at følge projektets udvikling fra fantasi til virkelighed, men der har også været langtrækkende idéer med det:

–Arbejdet skulle gerne munde ud i en forøget videnskabelig produktion, og der kommer forhåbentligt også flere, der efterfølgende vil beskæftige sig med og interessere sig for perioden. Efter *Middelalder 99* laver vi et ‘statusværk’, der blandt andet skal handle om, hvor forskningen i middelalderen befinder sig i dag. De resultater, der kommer frem, vil vi naturligvis udnytte fremover.

Renæssancen genfødes?

Jens Vellev og hans kollegaer hviler dog ikke på laurbærrene. Flere tiltag er allerede undervejs til næste projekt, der sandsynligvis får renæssancen som omdrejningspunkt.

EMA

Yderligere oplysninger om ‘Middelalder 99’ kan findes på adressen: www.middelalder.dk

Dansen om fondsmidlerne

Gode råd og ønsker til ekstern finansiering fra fakultetets forskere

Hvordan bør fakultetet tackle den eksterne finansiering i fremtiden, og hvor bevæger udviklingen sig hen. Vi har spurgt nogle af fakultetets mest succesrige fundraisere, der både kommer med forslag om et kontor for ekstern finansiering og en samlet pulje af forskningsmidler, der helt gratis vil gøre det nemmere at rejse penge til forskningsprojekter.

I 1995 udgjorde andelen af den eksterne finansiering på landsplan næsten 1,6 milliarder kroner eller 33% af den samlede forskningsfinansiering. Humanioras eksterne andel var dog kun på 22%, men alt tyder på at denne andel vil vokse kraftigt i fremtiden.

Men hvordan bør der sættes på den eksterne finansiering her på tærsklen til det næste årtusinde? Vi bad flere af fakultetets fremmeste fundraisere og forskere om at give deres bud og øse af deres erfaringer.

Succes - hvordan?

–Der er en ting, man skal gøre sig helt klart, når man søger om eksterne midler, siger Lise Hannestad, docent og studieleder ved Klassisk Arkæologi - og det er, at der ikke findes nogen skræddersyet måde at ansøge på, der med sikkerhed vil udløse penge.

Niels Ole Finnemann, leder af Center for Kulturforskning (CfK), er helt enig:

–At søge om eksterne midler er et hårdt arbejde, hvor man ikke er sikker på at blive belønnet. Måske ender det med, at man har spildt utrolig megen tid på ansøgningsprocessen uden at få en pind ud af det.

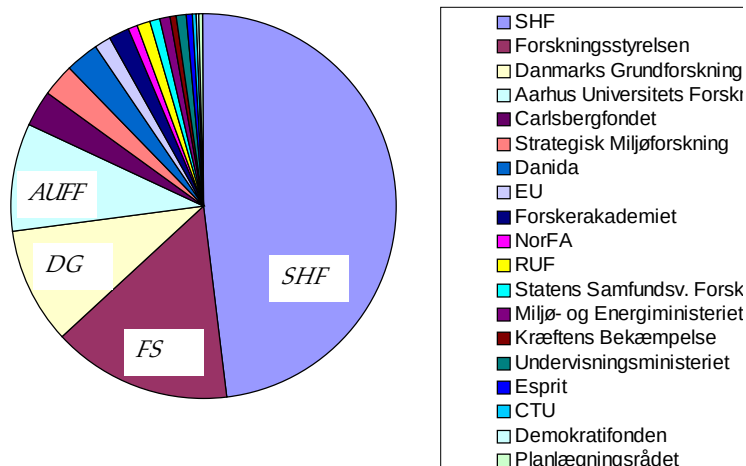
–Man kan heller ikke altid være sikker på, at det er det bedste projekt, der får pengene, samstemmer forskningsprofessor Ulf Näsman, Forhistorisk Arkæologi.

–Her taler jeg ikke om favorisering, men om, at det naturligvis er det bedst formidlede projekt og den mest overbevisende ansøgning, der får pengene - og det er jo ikke altid ensbetydende med, at det er det bedste projekt.

EU ingen guldgrube

Uffe Østergaard, mag.art og Jean Monnet-professor ved CfK, har mange erfaringer med at søge både Statens Humanistiske Forskningsråd (SHF) og private fonde. Han mener, at der er en tendens til større fokusering på tværinstitutionelt forsknings-

Fondsbevillinger til Humaniora 1995-99

Tre fjerdedele af de 128 millioner 'eksterne kroner' til forskning her på fakultetet siden 1995 kommer fra blot tre kilder: SHF, Grundforskningssstyrelsen og Aarhus Universitets Forskningsfond (12 mio. kr.), der jo kun støtter forskning her på universitetet og på femtepladsen med 3,7 mio. kr. kommer Carlsbergfondet.

SHF = Statens Humanistiske Forskningsråd, NorFA = Nordisk Forskerakademi, EU = EU program for forskning og teknologisk udvikling inden for informationsteknologi, CTU = Center for Teknologistøttet Uddannelse.

samarbejde og på det internationale aspekt.

Det betyder, at det bliver mere og mere almindeligt at lave forskningsprojekter på tværs af landegrænserne.

Niels Ole Finnemann nikker genkendende til denne udvikling:

–Det internationale islet skinner særligt meget igennem ved EU-midlerne, hvor det står direkte anført, at projektet skal involvere institutioner og forskere fra forskellige lande.

Vanskeligt samarbejde

–Niels Ole Finnemann mener, at et internationalt samarbejde kan være meget givende men ikke gnidningløst:

–Man plejer jo at sige, at englændere er idealister, tyskere empirister og franskmænd rationalister i deres grundholdning, og det kan måske spænde ben for et ellers frugtbart samarbejde.

For få fonde

Ansa Lønstrup, lektor ved Musik, kender til ekstern finansiering som medlem af SHF. Hun peger på det meget lille antal af fonde, der reelt står til rådighed for humanister:

–Det drejer sig om SHF, Carlsbergfonden og de nordiske NordFa og NOS-H.

Hun efterlyser især, at Danmarks

Grundforskningssfond lukker mere op for humanistisk forskning.

–Principielt er det sådan, at fonden omfatter alle fagområder, men reelt set går hovedparten af pengene til de eksakte videnskaber. Det er uhyggeligt svært for humanistiske projekter at få foden indenfor hos Grundforskningssfonden. Det lykkedes for Semiotik her på fakultetet og for Kierkegaardcentret i København, men det er undtagelser.

Skærpet konkurrence

Centerleder Henrik Kaare Nielsen (Æstetik & Kultur) ser en anden central tendens:

–Der er en udvikling hen mod, at man bevilger færre midler til det enkelte projekt, men støtter flere projekter. Dog tror jeg generelt, der bliver færre midler.

Ansa Lønstrup tilføjer:

–Det ligger ligesom i luften, at der er dømt besparelser i fremtiden. En god indikator på det er, at bevillingerne til satsningprogrammerne løbende er blevet sat drastisk ned.

Ansa Lønstrup ser samtidigt, at der er kommet væsentlig flere ansøgere til SHF-midlerne, hvilket øger kampen om pengene.

Penge lig med kvalitet

Ulf Näsman mener, at man fra centralt hold også ser den eksterne finansiering som et glimrende parameter til at vurdere succes ud fra:

–Den eksterne finansiering er med til at skærpe konkurrencen indenfor forskningen, og måske derigennem højner den kvaliteten.

Løfte i flok

Uffe Østergaard ser ligeledes, at forskere modtager bevillinger fra flere forskellige fonde til det samme projekt:

–På Europastudier har vi fået oprettet et ph.d.-stipendiat, som en privat fond skød 500.000 kr. i, og hvor SHF gav resten. Derved opnåede den lille fond at blive et led i et større projekt, som den ikke kunne have finansieret helt selv.

Også Klassisk Arkæologi har erfaringer med, at flere fonde går sammen om et projekt.

–I øjeblikket er vi blandt andet i gang med et udgravningsprojekt ved Nemi i Italien, som bliver støttet af NOS-H og Carlsbergfonden, fortæller Lise Hannestad.

Hjertebørn

Lise Hannestad har erfaringer fra begge sider af bordet, nemlig som tidligere medlem af SHF og som ansøger. Hun mener, at det i sidste ende afhænger af, om det er et kvalitetsprojekt med gode medarbejdere tilknyttet.

–Men man skal dog ikke være blind for, at andre faktorer kan spille ind. Alle medlemmer af fondsråd har naturligvis emner, som står deres hjerte mere nær end andre.

En klar profil

Hun peger på, at fagets placering i den offentlige bevidsthed kan spille en rolle.

–Et fag som arkæologi har en klar profil udadtil, og jeg tror, det er vigtigt for et fag i ansøgersituationen at blive betragtet med en generel goodwill.

Professor Morten Kyndrup fra Æstetik og Kultur mener umiddelbart, at de såkaldte „gymnasiefag“ har nemmere ved at få støtte, mens Æstetik og Kultur nok står som noget langt mere u håndgribeligt.

Sig navnet...

Det kan ifølge Morten Kyndrup både være en fordel og en ulempe at være et nyt fag.

–Med et fag som informationsvidenskab har man på fornemmelsen, at bare man siger navnet så vælter det ned med penge. Alt, hvad der smager af computer, er næsten sikker på at blive støttet.

Det er dog ikke alle navne, som man tror kan åbne dørene og penge-kasserne, der vitterligt også gør det.

EU ingen guldgrube

–Vi havde i begyndelsen nogle forhåbninger om at bare ordet Europa ville åbne nogle døre til fondsstøtte både herhjemme og i udlandet, men

jeg må nok sige, at de forventninger er blevet gjort til skamme, fortæller Uffe Østergaard.

Han mener, at det har været overraskende svært at trække penge til området.

–I modsætning til hvad mange faktisk tror, er EU-midlerne ingen guldgrube. Langt de fleste af pengene går til naturvidenskabelig forskning. Derudover er ansøgningsproceduren ekstremt bureaukratisk.

Et hårdt slid

At ansøge om fondsbevillinger er altid en krævende affære. Lise Hannestad beklager, at arbejdet med at forberede ansøgninger spiser meget af forskningstiden.

Henrik Kaare Nielsen har samme erfaringer:

–Især i forbindelse med store ansøgninger kan man blive begravet i papirarbejde med komplicerede lønberegninger og budgetoverslag.

Morten Kyndrup tilføjer:

–At søge om fondsbevillinger er ikke noget, man bare gør. Det kræver et benhårdt slid og ikke kun i den fase, hvor ansøgningen skal skrives.

Morten Kyndrup og Henrik Kaare Nielsen har gode erfaringer med et intensivt forarbejde. I 1993 udløste det en SHF-bevilling på 10 millioner til et projektet „Moderne æstetisk teori“, som netop er blevet afsluttet.

–Det var rart, at det gav pote, men man skal ikke tro, at man bare kan skrive en ansøgning, og så falder

Fortsættes næste side

De største enkeltbevillinger ved fakultetet

De største eksternt finansierede projekter, der har været eller er i gang i 1999.
 DG = Danmarks Grundforskningsfond,
 SHF = Statens Humanistiske Forskningsråd,
 F = Forskningsstyrelsen,
 SM = Strategisk Miljøforskning

Beløb:	Modtager:	Fond:	Forskningsprojekt:
12,5 mill.kr.	Per Aage Brandt	DG	Individuelt
8,2 mill.kr.	Frands Mortensen	SHF	Individuelt
7,5 mill.kr.	Morten Kyndrup	SHF	Moderne æstetisk teori
5,0 mill.kr.	Bodil Marie Thomsen	SHF	Realitet, realisme, det reelle i visuel optik
5,0 mill.kr.	Fakultetet	DG	Center for Semiotik
4,5 mill.kr.	Bjarke Paarup-Laursen	F	Sundhedsfremme og forebyggelse
4,0 mill.kr.	Susanne Dybbroe	SHF	Enviromental knowledge
3,7 mill.kr.	Kim Halskov Madsen	F	Staging of 3D-Spaces
3,7 mill.kr.	Ulf Näsman	SM	Foranderlige landskaber
3,2 mill.kr.	T.H.Otto	SHF	Krig og samfund
2,5 mill.kr.	Steen Wackerhausen	F	Ikke-skolastisk læring og voksenuddannelse

pengene ned fra himlen. Det krævede faktisk flere års forarbejde, siger Henrik Kaare Nielsen.

En spændende jagt

Ulf Näsman synes dog også, at arbejdet med ansøgningerne kan være meget spændende:

–Det er en udfordring hver gang man søger, og jeg tror det kan bringe jagtinstinktet op i enhver forsker, når han/hun prøver at få pengene i hus.

Søges: sparringspartnere

Uffe Østergaard har ofte fået god hjælp fra Internationalt Sekretariat, men kun til udenlandske fonde:

–Jeg savner en instans, der formelt tager sig af at hjælpe ansøgere og har det som sin primære opgave.

Uffe Østergaard er overbevist om, at en sådan ordning ville kunne tjene sig ind og måske endda med tiden give overskud:

–Det er jo også i universitetets interesse at få tiltrukket eksterne midler. Problemet er bare, at ordningen ville ligne endnu en udgift i fakultetets regnskab, og det ville være svært at udregne udbyttet af den. Ifølge Uffe Østergaard burde en sådan hjælpeinstans bestå af fastansatte akademikere og ikke af HK-uddannet kontorphersonale.

–Det er ikke så meget ren administrativ hjælp, man behøver, når man søger eksterne midler, men mere et team af sparringspartnere, der ved hvad det vil sige at fundraise.

Alle er konkurrenter

–En eller anden form for vidensbank ville nok være en god idé, selvom vi jo alle er konkurrenter, siger Lise Hannestad, men ellers mener jeg, at enhver ansøgning er så unik, at det ville være svært at centralisere processen.

Ifølge Morten Kyndrup bør hele ansøgningsprocessen også ligge i hænderne på den enkelte ansøger. Ansøgeren skal dog kompenseres for sit store tidsforbrug.

–Jeg har altid haft den holdning, at en forsker i løbet af sin karriere burde have mindst 3 gange 3 sammenhængende år, hvor man var fuldstændig frikøbt. Derved kunne man også koncentrere sig bedre om søgningen af midler.

Forskning i sommerferien

Henrik Kaare Nielsen tilføjer:

–I dag er vi faktisk henvist til at bedrive meget af vores forskning i sommerferien – det er en realitet for de fleste forskere på fakultetet.

Morten Kyndrup erkender dog, at

det kan være et problem at få fagforeringen og mange af kollegaerne til at gå med til forslaget:

–Hvis en stor del af forskerne på et institut har undervisningsfri, må det jo komme til at gå ud over undervisningen på stedet. Det sker også i dag for eksempel på et fag som informationsvidenskab. Løsningen må være at sørge for, at kun en vis procentdel af underviserne er frikøbt i samme periode.

Gratis forslag

–Jeg ved, at man fra fakultetets side ville spørge, hvor pengene skulle komme. Det kunne ordnes ved at trække cirka 1% fra vores nuværende forskningstid og samle den i en pulje. Fra den pulje havde alle forskere så krav på at blive fuldt frikøbt i en længere periode under forudsætning af, at de kunne stille med et relevant projekt.

Morten Kyndrup er overbevist om, at det ville give flere store fordele ved, at man ville kunne koncentrere sig bedre om både fundraising og forskning.

0 kroner

–Når fakultetet er ramt af akut spareiver, kan man kun komme igennem med noget, der ikke vil belaste økonomien yderligere. En samlet pulje af forskningstid ville dog

ikke koste fakultetet en øre, konstaterer Morten Kyndrup.

En del af forskertilværelsen

Ulf Näsman holdning til at decentralisere ansøgningsprocessen er mere ambivalent.

–På den ene side er man stort set fri for indblanding – på den anden side har man arbejdsbyrden.

Det eneste Ulf Näsman efterlyser, er hjælp til komplicerede budgetudregninger, men konkluderer:

–Ansøgningssliddet, som mange utvivlsomt synes er træls, er en vigtig del af forskertilværelsen, som man ikke bare kan uddelegere.

Fakultetet: Ingen ændringer

Fra fakultetssekretariatets side har ingen aktuelle planer om ændringer i politikken overfor fundraising, selv om sekretariatschef Ole Jensen mener, at den eksterne finansiering er meget vigtig:

–Det, at kunne tiltrække eksterne midler, er blevet et vægtigt succeskriterie, og øger samtidig forskningsaktiviteten.

–Vi har dog slet ikke midler til at oprette et særligt kontor til fundraising i fakultetssekretariatet, men hjælper gerne med lønopløsning og lignende i forbindelse med ansøgninger, slutter Ole Jensen.

/s

Eksterne bevillinger til institutter siden 1995

Institut/center:	Beløb: (mio. kr.)
Forhistorisk Arkæologi, Middelalderarkæologi og Etnografi og Socialantropografi	40,3
Center for Kulturforskning	25,7
Informations- og Medievidenskab	17,9
Nordisk	8,0
Oldtids- og Middelalderforskning	5,4
Klassisk arkæologi	5,3
Dramaturgi	4,7
Center for Kønsforskning	4,0
Center for Sundhed, Menneske og Kultur	3,6
Østasiatisk	3,1
Litteraturhistorie	3,1
Historie	2,7
Filosofi	1,6
Center for Antikstudier	1,6
Idehistorie	0,9
Slavisk	0,7
Kunsthistorie	0,7
Engelsk	0,7
Romansk	0,6
Lingvistik	0,5

Moesgård er topscorer, når man tæller hvor meget institutterne har fået til forskning i form af eksterne midler de seneste fire-fem år. Institutter og centre, der har tiltrukket under en halv million eksterne kroner er ikke med i tabellen.

Humanistiske bøger

Fra Aarhus Universitetsforlag

Religion og materiel kultur

Lisbeth Bredholt Christensen og Stine Benedicte Sveen (red.): Religion og materiel kultur.

Kan man overhovedet tale om religion i en forhistorisk sammenhæng, og hvor meget kan de materielle levn fortælle os? Bogen tager udgangspunkt i de teoretiske og metodiske problemstillinger i forbindelse med studiet af forhistorisk religion og inddrager fx myte- og ritualteori, en diskussion af religionsbegrebet, konkrete eksempler fra et feltarbejde i Ghana etc. Bidragyderne præsenterer desuden deres synspunkter vedrørende forholdet mellem religion og materiel kultur.

184 sider. 168 kr. Februar 1999.

Danevirke

H. Hellmuth Andersen: Danevirke og Kovirke

Forsvarsværket Danevirke har, gennem omtale hos Saxo og krigene i 1848 og 1864, opnået en næsten mytisk karakter i danskernes bevidsthed. I bogen sættes resultaterne af de nyeste arkæologiske undersøgelser fra 1990'erne over for ældre viden om voldene. Dendrokronologiske undersøgelser daterer Danevirke til år 737 og udhuler dermed historien fra Saxo om, at det var Gorm den Gamles dronning Thyra, der byggede det første Danevirke. Såvel Danevirke som Kovirke havde kun en egentlig militær betydning i Vikingetiden.

278 sider. 325 kr. December 1998.

Fra spyd til plov

Michael Stafford: From Forager to Farmer in Flint

Hvorfor skiftede vores forfædre spydet ud med ploven? Med flinteteknologien som udgangspunkt undersøger forfatteren, hvorfor danskerne i forhistorisk tid gik bort fra livet som jægere, for i stedet at blive bønder. Undersøgelsen viser, at landbruget blev indført gradvist, og at der generelt var en stor kontinuitet mellem de to perioder. Og at flintredskaber ikke kun blev brugt i funktionel henseende, men også som statussymboler, en rolle som husdyr og afgrøder senere fik for jægere.

156 sider. 298 kr. Februar 1999.

Hindukvinder i hele verden

Marianne C. Qvortrup Fibiger: Hindukvinder

Forfatteren har været på feltarbejde i Indien, Kenya og England hvor hun har undersøgt, hvordan den hinduistiske tradition ændrer sig både i og udenfor Indien. Fokus er rettet mod de mange indere der bor udenfor Indien, med hindukvinden i centrum. Bogen forsøger at afdække hindukvindens syn på sig selv og hendes familieforhold. Hvorvidt kvinden er hustru, mor eller sviger mor og om landet er Kenya, England eller Indien er afgørende for hindukvindens position og funktion. Undersøgelsen er i øvrigt den første på området.

160 sider. 148 kr. Februar 1999.

Fotografiets betydning

Lars Kiel Bertelsen, Rune Gade og Mette Sandbye (red.): Symbolic Imprints - essays on photography and visual culture.

I denne illustrerede tekstsamling er fotografiet blevet oversat til skrift. Antologien beskæftiger sig med, hvad fotografiet i virkeligheden er, og hvad det har betydet for menneskeheden, siden det revolutionerede samfundet i starten af det 19. århundrede. Ud over det historiske beskæftiger flere af teksterne sig med forholdet mellem fotografi og pornografi. Teksterne har det tilfælles, at de beskriver og analyserer, hvordan vi ser på fotografiet, hvordan vi modtager det, og hvordan det påvirker os.

Amerikanske teoretikere har længe domineret inden for studiet af fotografiet, men denne antologi er primært resultatet af europæiske forskningsresultater.

218 sider. 198 kr. 1999.

Andre forlag

Vikinger

Dietrich Meier: Syttende tværfaglige Vikingsymposium

Bogen er den 17. i en række af tværfaglige vikingsymposier og indeholder fire foredrag fra mødet i Kiel i 1998. Foredragene behandler både litterære og arkæologiske emner, og herved er tværfagligheden igen blevet tilgodeset. Foredragene handler blandet andet om et eksempel på urbaniseringens tidlige fase i det vestslaviske område og gravfund i Nord- og Sydslesvig i Vikingetiden.

I øvrigt er tidligere beretninger blevet genoptrykt, så hele rækken kan nu købes igen.

85 sider. 50 kr. inkl.

forsendelsesomkostninger i Danmark. Januar 1999. Bestilling på Forlaget Hikuin, Moesgård, 8270 Højbjerg, Tlf. 86 66 76 66 eller i boghandelen.

Bue og bølger til Fjord

Johan Fjord Jensen får 29. april overrakt festskriftet *Bue og bølge* i anledning af hans 70-års dag i december.

Fjord Jensen var fra 1974-92 professor i almindelig og sammenlignende litteratur ved Aarhus Universitet, og han er nu professor emeritus ved Center for Kulturforskning, som han var med til at starte.

Bue og bølge - Festskrift til Johan Fjord Jensen præsenteres ved en reception torsdag d. 29 april kl. 14 på Center for Kulturforskning, Finlandsgade 28, 8200 Århus N.

Tidsskrifter fra Humaniora

Hvordan Kheops pyramiden blev bygget

SFINX 1 / 1999

Talrige folk har gennem tiden forsøgt af afdække, hvordan pyramiderne er blevet bygget. Civilingeniør Ib Meyer Johansen tilbyder nu en ny teori, der går ud på, at en pyramide kan bygges efter samme principper, som når man bygger højhuse i dag. Her monterer man trapper i takt med, at nye etager færdiggøres. I stedet for trapper vil en rampe, der fører op til næste trin på pyramiden, være i stand til at transportere store stenblokke opad via træslæder. Ifølge Ib Meyer Johansens beregninger vil Kheops pyramiden kunne bygges på bare 13 år med rampeteknikken. Andre forskere mener, at pyramiden blev opført i løbet af hele farao Kheops regeringsperiode, der varede 23 år.

Nyeste nummer af SFINX indeholder også islændingen Nikolaus' pilgrimsrejse til det Hellige Land Jerusalem omkring år 1150, erotiske scener på porten til Peterskirken i Rom, udgravninger ved byporten til Halikarnassos, der fortæller om Alexander den Stores angreb på byen samt den amerikanske Uafhængighedserklærings oprindelse i det antikke.

36 sider. 45 kr. i løssalg, fire numre (årgang 1999) 180 kr.

Salmans sataniske vers

Humaniora 1

I dette nummer er der blandt andet mulighed for at læse om, hvordan elitesportsfolk kan forberede sig på et liv uden for sporten. Salman Rushdies berømte værker er også genstand for analyse i en artikel om postkolonial litteratur. Desuden er der en beskrivelse af Ribe som knudepunkt for handlen mellem Skandinavien og Vesteuropa i Vikingetiden.

44 sider, marts 1999. Kan købes ved henvendelse til Statens Humanistiske Forskningsråd, Randersgade 60, 2100 Kbh. Ø., telefon 3544 6356. E-post: be@forsk.dk. Web: www.forsk.dk/publ/shf-humaniora. Abonnement:

Studerende og pensionister 120 kr., private 150 kr. og institutioner 200 kr., løssalg 50 kr.

Dramatisk fødselsdag

Årsberetning 1998 - Institut for Dramaturgi

Instituttet udsender sin årsberetning som en udvidet jubilæumspublikation i anledningen af sin 25 års fødselsdag. Her er uddrag af Václav Havels indlæg i diskussionen om intellektuelles ansvar i samtiden, artikler om instituttets historie og om alt fra dramatikundervisning til teaterkritik. Ydermere er der to artikler om Bertolt Brecht og Federico García Lorca, der begge kunne være blevet 100 år i 1998. 118 sider, marts 1999. Henvendelser om årsberetningen til Institut for Dramaturgi, Langelandsgade 139, 8000 Århus C., Tlf. 8942 1111

Lingua Portuguesa

(Pré)publications 168

Red. Cecilia Martins: Seminário de Lingua Portuguesa (outubro 1998)

Februar 1999. 5 kr. Fire indlæg fra Seminaret om portugisisk sprog afholdt på Romansk Institut oktober 1998.

Fantasi og symmetri

(Pré)publications 169

Marts 1999. 5 kr. Artikler blandt andet om 'Fantasi, sprog og virkelighed hos Paul Ricoeur' og 'Symmetribegrebet og dets fremtræden i romanlitteraturens makrostruktur'.

Antikke nyheder

Nyhedsbrev (Center for Antikstudier) 18

Efterårets foredragsrække om Det Hellige Land og tre gæsteforlæsere var godt besøgt og viste at der uden for universitetets mure er interesse for offentlige forelæsningsrækker om centrale emner fra antikken. Forårets arrangementer præsenteres, og der er en opdatering af seneste nyt fra center for Antikstudier.

12 sider, januar 1999. Kan rekvireres gratis ved henvendelse til Center for Antikstudier, Aarhus Universitet, 8000 Århus C., Tlf. 8942 2058

Nordiske specialer

Nordtext. 27. Årg. Nr. 1, Januar 1999

Specialeoversigt fra Institut for Nordisk Sprog og Litteratur.

Tre nyere kortfilm

p.o.v. - A Danish Journal of Film Studies 7

Tidsskriftet sætter med en stor artikelsamling fokus på tre kortfilmsinstruktører og deres hovedværker. Det gælder nordmanden Marianne Olsen Ulrichsens debutfilm „COME“ (1995), Brad McGann fra New Zealand med „POSSUM“ (1997) og Ariel Gordon (Mexico) med „GOODBYE MOM“ fra 1997. Her er interview med alle instruktørerne, manuskriptet til „POSSUM“ og Richard Raskins artikel om „Consistency and surprise in the short fiction film“ med meget mere.

168 sider, nr. 7, marts 1999, Institut for Informations- og Medievidenskab. Kan rekvireres ved at sende en adresseret A5-svarkuvert (14 kr. i firmamærker) til: Richard Raskin, editor, Institut for Informations- og Medievidenskab, Niels Juels Gade 84, 8400 Århus N.

Dette nummer samt alle de øvrige årgange findes tillige på internetadressen: www.imv.aau.dk/publikationer/pov/POV.html

Ekskursionen til Grækenland

AGORA 1 / 1999

Her kan man læse to beretninger om ekskursionen til Grækenland i oktober 1998, og i artiklen „Afskeds-causeri“ bringes Aksel Damgaard-Madsens tale fra afskedsfesten på Historisk Institut. Desuden indeholder bladet også en anmeldelse af Kai Møller Nielsens roman „Uglernes nat“. 53 sider, nr. 1 1999. Agora kan afhentes gratis på Institut for Klassisk Arkæologi og Institut for Oldtids- og Middelalderforskning.

Antikfagene efter 2000

Nyhedsbrev nummer 19 - Center for Antikstudier

Nyhedsbrevet indkalder til centerdag onsdag den 28. april. Emnet er antikfagene i det 21. århundrede. Læs referater af gæsteforelæsningsen ved David Sedley og de første to seminarer i teoriseminarforløbet. Endvidere er der præsentationer af centrets egne og Center for Kulturforskning's arrangementer i resten af forårssemestret.

12 sider, marts 1999. Kan afhentes gratis på Center for Antikstudier. Man kan også komme på nyhedsbrevets udsendelsesliste ved at rette henvendelse til Mette Korsgaard, Center for Antikstudier, Aarhus Universitet, 8000 Århus C, tlf.: 89422058 (tirsdage 9-12), fax: 89422287, e-post: klamk@hum.au.dk.

Gadamer, Marx og Engels

Tingen 6 / 1999

I martsudgaven af Tingen bringes en oversættelse af en forelæsningsrække af Gadamer, uddrag af brevvekslingen mellem Marx og Engels og foredrag i løbet af foråret arrangeret af foreningen Kritisk Profil. Og så er der en boganmeldelse af Rüdiger Safranskis bog om 'det onde': „Das Böse oder Das Drama der Freiheit“.

69 sider, 7. årgang nr. 6, marts 1999. Bladet er gratis og kan afhentes på Idéhistorie.

Dystre danske fremtidsudsigter

Faklen 11

Faklen er på banen igen efter radikale omrokeringer i redaktionen som følge af et ophør af samarbejdet med forfatteren Erwin Neutsky-Wulff. Tidsskriftet sætter i sit nyeste nummer fokus på emnet menneskesmugling og opstiller en dystre tilstandsrapport og fremtidsprognose for det danske retssamfund. Derudover indeholder tidsskriftet artiklen „Den audielle verden“ af cand.scient. Kristian Beedholm om emnet lydperception. 51 sider, nr.11, forår 1999. 45 kr. i løssalg. Abonnement kan bestilles direkte hos Faklen, Postboks 2666, DK-8200 Århus N, tlf.: 8654 4566 eller via e-post: info@faklen.dk. 3 numre koster 119 kr., 6 numre 199 kr.

Måske sidste gang at Cektivinas logo optræder i HUMavisen?

Cektivinas forårsgæster

Mange gæster i helt nyt center

Af Janne Lauritzen,
redaktør, CektivinaNYT

Store omvæltninger skyller hen over Cektivina før sommerferien. Centeret flytter til Nobelparken sammen med Center for European Studies. Beslutningen er så splinterny, at der lige nu kun er én ting at sige: Vi glæder os! Men i CektivinaNYT 2/99, som udkommer cirka 2. juni, kan man læse mere.

Før flytningen, som naturligvis afstedkommer megen planlægning m.m.m., fyrer Cektivina et usædvanlig flot forårsprogram af. Det kan mønstre en stribe internationale forskere til forelæsninger og temadage.

To gæsteprofessorer ved centeret optræder på forelæsnings- og temadage. Fra Bergen kommer dr.phil. Kjell Soleim, som er leder af Bergen Universitets Senter for kvinde- og kønnforskning. Hans forelæsninger over fænomologi og strukturalisme, Videnskabens subjekt og Kønsforskellen i lys af metasprogets umulighed falder desværre før HUMavisens udgivelse.

Det samme gælder gæsteprofessor fra School of Education, James Cook University, Townsville, Australien, dr. Bronwyn Davies' første forelæsning og den kursusdag for ph.d.-studerende og yngre forskere: *Discourse, Subjectivity, and Gender*, som hun deltager i sammen med dr.phil. Dorte Marie Søndergaard, RUC.

Bronwyn Davies er også med i temadagen 29. april: *Teaching Boys and Men*. Hendes landsmand professor R. W. Connell, en kapacitet inden for international

maskulinitetsforskning, som før har gæstet Cektivina, deltager sammen med dipl. socialpædagog Christian Spoden, Oldenburg, Tysland. Forskningslektor Anne-Mette Kruse, Cektivina, repræsenterer dansk forskningsarbejde med undervisning af mænd og drenge.

6. maj er Cektivina med i kulturfestivalen *Women of the World* med endnu en temadag: Kvinders liv og hverdag og kvinders værdier i Europa og den tredje verden. Lektor Anette Borchorst, Statskundskab, og ekstern lektor på Statskundskab og Cektivina, Qi Wang, forelæser.

En større konference i det europæiske netværk Wings går fra morgen til aften 4. juni. Emnet er *Gender and the Media*, og Cektivinas samarbejdspartnere inden for udveksling af forskere og studerende - og naturligvis kønsforskning - stiller op med forelæsninger: professorerne Magda Michielsens og Sonja Spee, Antwerpen, Irene Dölling, Potsdam, Margret Brugmann, Nijmegen og dr. Franca Roncarolo, Torino. Centerleder, lektor Kirsten Gomard er både vært og forelæser. CektivinaNYT 2 og 3 rapporterer fra auditorierne.

Det førstkommande magasin har tema om tiden - hvordan opfatter vi tiden for tiden? Børns tid og voksnes. Tiden, aflæst i moden. Religiositet i tiden. Nyhedsstrømmens hastige hundsen med os og vores tid - tillige med andre vinkler på fænomenet.

CektivinaNYT 2/99, Cektivina, Center for Kønsforskning ved Aarhus Universitet, udkommer ca. 2. juni. Støtte fra: Aarhus Universitets Forskningsfond og Kulturministeriets bevilling til almenkulturelle tidsskrifter. CektivinaNYT udkommer i februar, juni, september og december. Årsabonnement 200 kr., 400 kr. for institutioner. Studenterrabat.

Navne

Doktorgraden

Jørgen Jensen for afhandlingen *Bronzealderens slutning - et nord-europæisk perspektiv*. Afhandlingen blev forsvaret 26. februar 1999.

Overbibliotekar **Patrick Kragelund** (se fratrædelser) er blevet konfereret den filosofiske doktorgrad for afhandlingen *Abildgaard: kunstneren mellem oprørerne* ved Københavns Universitet.

Fratrædelser

Ekstern lektor **Patrick Kragelund** (Oldtid & Middelalder) 1. oktober 1998.

Kirsten Elisabeth Enemark (Historie) 31. maj 1999.

Lektor **Jens Peter Jacobsen** (Musik), 1. september 1999.

Ph.d.-graden

Gunner B. Mikkelsen (Østasiatisk) for afhandlingen *Manichaeism Skilful Means. A Study of Missionary Techniques used in the Introduction of Manichaeism into China*.

Birgit Eriksson (Æstetik og Kultur) for afhandlingen *I et dannelsesperspektiv. Dannelsesromaner og dannelsesstærkning. Med særligt fokus på Johann Wolfgang von Goethe og Bruce Chatwin*.

Peter Hambro Mikkelsen (Forhistorisk Arkæologi) for afhandlingen *Markens grøde - driftsformer og dyrkningsstrategier i jernalderens agerbrug. Arkæobotaniske undersøgelser af skaktovsanlæg fra 1.-8. Årh. e.Kr.*

Fødselarer

60 års fødselsdag. **Otto Steen Due (Klassisk Arkæologi)**. 3. maj 1999.

60 års fødselsdag. **Hans-Hugo Gram Arndt (Lingvistik)**. 16. maj 1999

50 års fødselsdag. **Berit Pihl (Litteraturhistorie)**. 6. juni 1999.

60 års fødselsdag. **Henning Mørk Pedersen (Slavisk)**. 23. juni 1999.

60 års fødselsdag. **Erik Christiansen (Historie)**. 16. juli 1999. Reception fredag den 27. august kl. 16-18 i foyeren ved NØ-Hjørnets kantine (Historisk Kantine). Historisk Fredagsbar arrangerer.

Jubilarer

25 års jubilæum. **Rolf Erik Reitan (Nordisk)**. 1. september 1999.

25 års jubilæum. **Mogens Nykjær (Kunsthistorie)**. 1. september 1999.

25 års jubilæum. **Jens Kristian Christensen (Informations- og Medievidenskab)**. 1. august 1999.

Nye navne

■ Vinnie Nørskov

□ Akademisk museums-
medarbejder, Klassisk Arkæo-
logi. 1. april 1999.

■ Lucette Meillier

□ Lektorvikar i medie-
videnskab, Informations- og
Medievidenskab. 1. marts 1999.

■ Hanne Leth Andersen

□ Lektor i fransk, Romansk. 1.
marts 1999.

■ Nils Ole Bubandt

□ Lektor i etnografi og social-
antropologi, Etnografi. 1. marts
1999.

■ James Bulman-May

□ Adjunkt i Commonwealth
litteratur, Engelsk. 1. maj 1999.

Nye ph.d.-studerende

Kjetil Sandvik (Dramaturgi):
*Teater og multimedia. En dramatur-
gisk undersøgelse af hvilke redska-
ber teatret som kunstform og -
proces tilbyder i udviklingen af
interaktive multimediesystemer.*
Finansiering: SHF. 1. februar 1999.

Mette Bech Hansen (Etnografi):
*Sundhedsfremme i Danmark. En
antropologisk undersøgelse af
gravides livsstil og forholdet
mellem viden og adfærd i relation
til sundhedsoplysning.* Finansie-
ring: SSF - Sundhedsfremme og
Forebyggelsesforskning. 1. marts
1999.

Merete Bøge Pedersen (Historie):
Den reglementerede prostitution.

*Køns- og klasseidentitet kontra
kvinde- og socialpolitik. En
undersøgelse af prostitutionen i
Danmark fra cirka 1860 til 1910.*
Finansiering: SHF. 1. februar 1999.

**Unni Andreassen (Informations- og
Medievidenskab):** *Kultur, køn og
national identitet i skandinaviske
tv-serier i 1990'erne. Et tværfagligt
projekt om konstruktion og
rekonstruktion af identitet.* Finan-
siering: SHF. 1. februar 1999.

Mads Holst Jensen (Østasiatisk):
*Liutang, ungdoms- og
subkulturer: udviklingstendenser i
Kina set som en dialektik mellem
det traditionelle og det moderne.*
Finansiering: SHF. 1. februar 1999.

Ny adjungeret professor

Doktor i havskab, Poul Holm, udnævnt til adjungeret professor i historie

Dr.phil. Poul Holm, 43, blev 1. februar fakultetets adjungerede professor nummer to.

Poul Holm blev cand.phil. i historie fra Aalborg Universitet i 1979 og dr.phil. fra Aarhus Universitet i 1991 på en afhandling om Kattegat- og Skagerrakkysternes kulturhistorie 1550-1914, hvor han beskrev et havskab (til forskel fra et landskab) og konsekvenserne af de skiftende statsgrænser for dagliglivets kontakter over havet.

I 1979-82 underviste Poul Holm ved Aalborg Universitet, hvorefter han fik et treårigt stipendium ved Statens Humanistiske Forskningsråd. Siden 1986 har han været tilknyttet Fiskeri- og Søfartsmuseet i Esbjerg, først som museumsinspektør, og siden 1994 som forskningsprofessor ved Center for Maritim og Regional Historie.

Centeret er et joint venture mellem museet i Esbjerg og Historisk Institut her på fakultetet.

Bølgebryder

Poul Holms tilgangsvinkel til den maritime regionalhistorie er karakteriseret ved at lægge vægt på de lange udviklingslinjer i historien med opmærksomhed på menneskets udnyttelse af havet.

–Regionalhistorien handler om at bryde med den traditionelle nations- og statsorienterede historieforståelse, siger Poul Holm.

Foto fra hjemmeside

Poul Holm er udnævnt i adjungeret professor ved fakultetet.

I stedet vil han studere de menneskelige kontaktmønstre.

Kontakterne skifter gennem historien, og identitet og fællesskab kan være knyttet til andet end stat og nation. Søfartshistorien er et nødvendigt supplement til den altdominerende landbrugshistorie.

Frygtindgydende

–Han er en overordentlig flittig forsker med en frygtindgydende publikationsliste mest om våde emner samt en ihærdig og succesfuld fundraiser, hvilket blandt meget andet har ført til, at han hidtil har skaffet os to ph.d.-stipendier, fortæller institut-

Adjungeret professor

Universitetet kan tildele titlen *adjungeret professor* til personer på et højt fagligt niveau, som universitetet ønsker at anerkende med denne titel og samtidig knytte nærmere til faget. En adjungeret professor - der ikke får løn - vil typisk forelæse og deltage i forskningsprojekter.

I øjeblikket er der to adjungerede professorer ved det Det Humanistiske Fakultet:

Middelalderarkæologi: Forskningschef Ole Crumlin-Pedersen, Nationalmuseets Marinearkæologiske Forskningscenter i Roskilde. Udnævnt 3. december 1997.

Historie: Dr.phil. Poul Holm, Center for Maritim og Regional Historie; Esbjerg. Udnævnt 1. februar 1999.

leder ved Historie, Anders Bøgh.

Poul Holm står i øjeblikket for et undervisningsforløb om *Havet og menneskene* på instituttet, og med den nye titel vil endnu flere få chancen for at få glæde af Poul Holms viden.

Poul Holm på kan træffes på telefon 7612 2000 eller via e-post: poul.holm@fimus.dk.

Kalenderen

Udstillinger

□ **Levende ord og lysende billeder - en udstilling om den middelalderlige bogkultur i Danmark.** For første gang nogensinde præsenteres den middelalderlige bogkultur i Danmark i hele sin bredde og udstrækning - samlet på et sted. *Levende ord, majsommeligt nedfældet på bøgernes pergament, der har bevaret kilderne til vores tidligste kultur, litteratur og historie, og lysende billeder, fremstillet af ukendte mestre med en kunsthåndværk, som stadig føles nærværende og betagende.* Sted: Moesgård Museum Arr.: Forhistorisk Museum Moesgård.

Maj

□ mandag 3. maj 1999 kl. 14.15 - 16.00. Professor Birgitte Moyer, College of Notre Dame, Californien: **Strømninger i amerikansk musik i det 20. Århundrede.** Sted: Musikvidenskabeligt Institut, Langelandsgade 139, bygning 584, indgang C, aud. A Arr.: Musikvidenskabeligt Institut.

□ tirsdag 4. maj 1999 kl. 13.00 - 15.00. Charlotte Rørdam og Ulf Lindberg: **Musikkens digtning - digtningens musik. Rockens syntese.** Sted: Center for Kulturforskning, Finlandsgade 26, lokale 221. Arr.: Center for Kulturforskning.

□ tirsdag 4. maj 1999 kl. 13.15. Foredrag v. Mariata Akhøj Nielsen, Gammeldansk Ordbog, Kbh.: **(Arbejdet med) den nye udgave af Leonora Christinas Jammers Minde.** Sted: Trøjborgkomplekset lok. 166. Arr.: Nordisk Institut.

□ tirsdag 4. maj 1999 kl. 19.30. Ole Wæver: **Europæisk Integration - en sikkerhedsteoretisk forklaring.** Entre 20,- kr. Gratis for Historias medlemmer. Sted: studenternes Hus, Mødelokale 2. Arr.: Historia.

□ tirsdag 4. maj 1999 kl. 19.30. Lektor, cand.mag., Institut for Germansk Filologi, Hans Blisen: **Sen-middelalderens tyske dommedags-spil. Typus og variation.** Pris pr. foredrag kr. 25,-. Semesterkort til alle fire foredrag kr. 60,-. Sted: Lokale 229 i Hovedbygningen Arr.: Religionsvidenskabeligt Forening.

□ onsdag 5. maj 1999 kl. 14.15. George Landow: **Writing for E-Space.** The

Rhetoric and Stultistics of the New Writing. Sted: Kasernen, Langelandsgade 139 Arr.: Center for Tværfæstetiske Studier.

□ onsdag 5. maj 1999 kl. 15.15 - 17.00. Jørn Loftager, lektor ved Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet: **Velfærdspolitik, magt og demokrati.** De seneste års principielle ændringer i velfærdspolitikken reaktualiserer klassiske spørgsmål om forholdet mellem og foreneligheden af kapitalisme og demokrati. Ændringerne etablerer nye magtrelationer mellem staten og borgerne, og udtrykker en bevægelse fra den liberale "neutrale" transfereringsstat til den konservative/socialistiske "gode" aktiveringsstat. I det langsigtede perspektiv skabes dermed tvivl om muligheden for at opnå en udvikling i retning af et mere ligeligt og demokratisk medborgerskab. Sted: Aud. 0.25, bygn. 324 Arr.: Kritisk Profil.

□ onsdag 5. maj 1999 kl. 19.00. Redaktør, Ph.d. Niels Gunder Hansen: **K.E. Løgstrup - en original og omstridt tænker.** Gudstjeneste og foredrag. Sted: Møllevangskirken Arr.: Studentermenigheden.

□ torsdag 6. maj 1999 kl. 10.15 - 15.00. Anette Borchorst, Statskundskab og Qi Wang, Statskundskab og Cevkina. **Kvindens liv og hverdag og kvindens værdier i Europa og i den tredje verden. I forbindelse med kulturfestivalen "Women of the World".** Temadag. Sted: Finlandsgade 26 B, lokale 119 Arr.: Cevkina.

□ torsdag 6. maj 1999 kl. 16.15 - 18.00. Professor Birgitte Moyer, College of Notre Dame, Californien: **Strømninger i amerikansk musik i det 20. Århundrede.** Sted: Musikvidenskabeligt Institut, Langelandsgade 139, bygning 584, indgang C, aud. B Arr.: Musikvidenskabeligt Institut.

□ torsdag 6. maj 1999 til 7. maj. Humaniora ved årtusindskiftet / Humanities At the Turn of the Millennium: **Text, Medium and Meaning.** The conference will be concerned with concepts of printed and electronic texts. A dominant figure of the 90s has been the opposition of the »modern«, printed text, described as linearised, hierarchical, centralised, rationalistic and closed, and the »post-modern«, electronic hypertext described as non-linear or multilinear, decentralised, associative

and open network systems of interlinked nodes, favouring free choices and allowing the integration of both images and sounds and the establishment of new interconnections.

Organiser: Niels Ole Finnemann The conference will be held in English. Preregistration required. Go to website for more information. Sted: Konferencelokale II, Studenternes Hus. Arr.: Center for Kulturforskning.

□ fredag 7. maj 1999 Conference or workshop on mixed languages, several guest speakers. Institut for Lingvistik. More information to follow. Sted: Arr.: Lingvistik.

□ fredag 7. maj 1999 kl. 14 - 17.15. Weekend seminar: **IDEN OM ET UNIVERSITET - i filosofisk-historisk belysning.** Universitetet i middelalderen og renaissance, lektor Henning Høgh Laursen, Institut for Filosofi, Aarhus Universitet. Humboldt traditionen, professor og dekan, Peter Widmann, Institut for Teologi, Aarhus Universitet. Pris for seminar, middag og fest kr. 50 - 200 alt efter omfang. Tilmelding til formand Katrine Krause-Jensen, tlf. 86166262 (evt. tlfsvarer) eller e-mail krausejensen@hotmail.com. Sted: Mødelokale 1, Studenternes Hus Arr.: Filosofisk Forening.

□ fredag 7. maj 1999 kl. 15.15 - 17.00. Professor Birgitte Moyer, College of Notre Dame, Californien: **Strømninger i amerikansk musik i det 20. Århundrede (oversigtsforelæsning).** Sted: Musikvidenskabeligt Institut, Langelandsgade 139, bygning 584, indgang C, aud. A Arr.: Musikvidenskabeligt Institut.

□ fredag 7. maj 1999 kl. 9. maj 1999. **ESN Weekend in Odense.** This weekend ESN-Odense will be our host in the town of writer H.C. Andersen and composer Carl Nielsen. This outing costs 395 kr. including transport, accomodation, dinner on Friday and brunch on Saturday and Sunday. Reserve a place today at the ISC! Sign up as soon as possible. Sted: Arr.: International Student Centre (ISC).

□ fredag 7. maj 1999 kl. 9.00 - 17.30. **Humaniora ved Årtusindskiftet: Text, Medium and Meaning.** Sted: Studenternes Hus, Konferencelokale II. Arr.: Center for Kulturforskning.

Kalenderen ...

□ lørdag 8. maj 1999 kl. 10. Weekend seminar: **IDEEN OM ET UNIVERSITET - i filosofisk-historisk belysning.** Træk af dansk universitets-historie, lektor C. H. Kock, Retorik, Pædagogik og Filosofi, Københavns Universitet. Universitetet og udviklingen af de teknisk-naturvidenskabelige fag, forskningsprofessor Hans Siggard, Handelshøjskolen, København. Udvikling af lærdoms-opfattelsen, lektor Jens-Erik Kristensen, Institut for Idehistorie, Aarhus Universitet. Universitetets nutid og fremtid i historisk belysning, docent Hans Fink, Institut for Filosofi, Aarhus Universitet. Pris for seminar, middag og fest kr. 50 - 200 alt efter omfang. Tilmelding til formand Katrine Krause-Jensen, tlf. 86166262 (evt. tlf.-svarer) eller e-mail krausejensen@hotmail.com. Middag og fest - Studenterbaren, Studenternes Hus (kælderen). Tilmelding til formand Katrine Krause-Jensen, telefon 86166262 (evt. telefonsvarer) eller e-mail krausejensen@hotmail.com. Sted: Mødelokale 2, Studenternes Hus Arr.: Filosofisk Forening.

□ søndag 9. maj 1999 kl. 14 - 15. Forfatter Johannes Møllehave: **Mid-delalderens største fortællinger.** Intet andet sted finder man i middelalderens litteratur - som i alt væsentligt var bestemt af kirken og adelen - en fortælling som *De Islandske Sagaer*, hvor det ikke kun er den fries, men også trælens slægt og historie, der berettes. Den barske klippe i Nordatlanten skaber en række fortællinger uden sidestykke. Laxness har sagt, at det største, hans islandske forfædre fandt, ikke var vejen til Vinland, men digterens vej til sit eget hjerte - som digtet om sønnetabet i *Egils Saga*. Her er en digtning, som ikke har sin lige noget sted i middelalderens fortællinger. Sted: Moesgård Museum Arr.: Forhistorisk Museum Moesgård.

□ mandag 10. maj 1999 kl. 10.00 - 16.00. **James Joyce seminar.** I anledningen af 60-året for „*Finnegans Wake*“. Dr. John Nash fra University of Dublin, Trinity College i Irland; Dr. Mike Davis fra Princeton Theological Seminary i New Jersey, USA samt Peter Laugesen vil belyse værkets forskellige aspekter. Delvist på engelsk. Sted: Richard Mortensen Stuen, Studenternes Hus. Arr.: Litteraturhistorie.

□ mandag 10. maj 1999 kl. 13.00 - 15.00. Karin Petersen og Jørn Erslev Andersen: **Musikkens digtning - digtningens musik. Dansk Jazz & Poetry.** Sted: Center for Kulturforskning, Finlandsgade 26, lokale 221. Arr.: Center for Kulturforskning.

□ mandag 10. maj 1999 kl. 14.15 - 16.00. Professor Birgitte Moyer, College of Notre Dame, Californien: **Strømninger i amerikansk musik i det 20. Århundrede.** Sted: Musikvidenskabeligt Institut, Langelandsgade 139, bygning 584, indgang C, aud. A. Arr.: Musikvidenskabeligt Institut.

□ mandag 10. maj 1999 kl. 15.15 - 17.00. Jørn Henrik Petersen er p.t. institutleder ved Institut for Journalistik, Odense Universitet: **Etik og velfærdsstat - medspil eller modspil?** Velfærdsstaten har et solidt etisk grundlag, men den daglige beslutningsproces er baseret på en mekanisme, der til en vis grad kan være i modstrid med dens eget grundlag. Foredraget drøfter den mulige modsætning mellem det etiske grundlag og den politiske mekanisme. Sted: Aud. A1, bygn. 330 Arr.: Kritisk Profil.

□ tirsdag 11. maj 1999 kl. 19.30. **General Meeting and Slide Show.** Sted: ISC, Trøjborg Arr.: International Student Centre (ISC).

□ tirsdag 11. maj 1999 kl. 19.30. *Café- og oplæsningsaften i Variant med debutanter og amatører - følg med på vore opslag.* Sted: Kasernen, lok. C124, Langelandsgade 139 Arr.: Litteraturhistorisk foredragsforening Variant.

□ onsdag 12. maj 1999 kl. 14.15. Thomas Blachman: **Musik som mode.** Fra Prêt-à-porter til haute couture. Sted: Kasernen, Langelandsgade 139 Arr.: Center for Tværfæstetiske Studier.

□ onsdag 12. maj 1999 kl. 15. Nils Ole Bubandt, Aarhus Universitet, Etnografi: **Tale er sølv. om sprogets økonomi i Indonesien.** In Danish, abstract is available; will be sent later. Sted: Institut for Lingvistik, Willemoesgade 15-D. Arr.: Lingvistik.

□ onsdag 12. maj 1999 kl. 15.15 - 17.00. Lektor, Niels Åkerstrøm Andersen, Handelshøjskolen i København: **Politiseringsparadokser.** Man har i de to seneste årtier kunnet observere en afpolitiserings på områder, der før var præget af stærk politisering. På grænsen mellem økonomi og politik er markedet i højere og højere grad blevet indført som mekanismen hvorigennem der

tages beslutninger. Og på grænsen mellem politik og administration har det hegemoniske krav om omstillingsdygtighed gjort det rent politiske til 'omverden', mens fokus i stedet er rettet mod effektivitet og fleksibilitet. Niels Åkerstrøm Andersen vil tale om de konkrete udformninger af disse fænomener (udlicitering, privatisering mv.) samt give en generel diskussion af de tilhørende politikbegreber. Sted: Aud. 0.25, bygn. 324 Arr.: Kritisk Profil.

□ onsdag 12. maj 1999 kl. 19.00. Højskoleforstander Jørgen Kvist Jensen, Haslev Udvidede Højskole: **Demokrati og grundlov. Café-aften.** Sted: Studentermenighedens Hus, Rødkløvervej 3. Arr.: Studentermenigheden.

□ lørdag 15. maj 1999 kl. 20.30. **The Final Fling: Mexican Party.** Las fiestas en México son una verdadera atracción. This is the last party of this semester, the final fling. Even the very last opportunity to sweat in our dark basement! Indeed, our next party will take place in our new premises in August! Esta será una de las experiencias inolvidables de su viaje. This Mexican Party is a must for all fans of parties, tequila and Coronas. Do not forget to buy tickets in advance as we can have only 80 people in the bar. Price: 20 kr. (non-members 30 kr.). Doors open at 20.30. Sted: Arr.: International Student Centre (ISC).

□ mandag 17. maj 1999 kl. 13 - 15. Jørn Erslev Andersen og Carl Erik Kühl: **Digtningens „musik“** Om (mis)alliancer mellem de to kunstarter i forsøgene på at begribe såvel formelle som eksistentielle dimensioner i feltet mellem lyd og mening. Sted: Center for Kulturforskning, Finlandsgade 26, lokale 221. Arr.: Center for Kulturforskning.

□ mandag 17. maj 1999 kl. 13.00. **Fakultetsrådsmøde** Sted: Mødesal 1, Studenternes Hus. Arr.: Det Humanistiske Fakultet.

□ tirsdag 18. maj 1999 kl. 14-17. Per Hasle: **Time. The Future of the Logic(s) of Time.** Sted: Center for Kulturforskning, Finlandsgade 26, lokale 221. Arr.: Center for Kulturforskning.

□ fredag 21. maj 1999 kl. 10.00 - 16.00. Kulturmøde: **Antikken og de europæiske forestillinger om det primitive.** Heldagsseminar. Sted: Center for Kulturforskning, Finlandsgade 26, lokale 221. Arr.: Center for Kulturforskning.

Kalenderen ...

Fortsat fra forrige side

□ fredag 21. maj 1999 kl. 16.30. **Jysk Akademisk Kors 50-års jubilæum.** Festkoncert med verdslig a cappella-musik af bl.a. Mendelssohn, Stenhammar, Sv. S. Schulz og Søren Birch (uopf.). Fri entré. Sted: Universitetets Aula. Arr.: Jysk Akademisk Kor.

□ torsdag 27. maj 1999 kl. 10.00 - 18.00. **Humaniora ved Årtusindskiftet: Humaniora og samfundsvidenskaber.** Sted: Gavlværrelset, Juridisk Institut Arr.: Center for Kulturforskning.

□ fredag 28. maj 1999 kl. 10.00 - 18.00. **Humaniora ved Årtusindskiftet: Humaniora og samfundsvidenskaber.** Sted: Gavlværrelset, Juridisk Institut Arr.: Center for Kulturforskning.

□ fredag 28. maj 1999 kl. 17 - 22. **Fokus på middelalderen.** Kulturnatten. Moesgård er i aktivitet med tilbud til alle - inde i udstillingerne og ude i park og skov. Adgang til udstillinger og film kræver kulturnat-badges (50 kr.), der kan købes på museet. Øvrige arrangementer er gratis. Sted: Moesgård Arr.: Forhistorisk Museum Moesgård.

□ fredag 28. maj 1999 kl. 30. Maj 1999. **ESN Weekend in Copenhagen.** This is your chance to visit Denmark's largest city. Price: approximately 450 kr. Sign up at the ISC on Tuesday, 18 May at the latest and get detailed information. Arr.: International Student Centre (ISC).

□ mandag 31. maj 1999 kl. 13 - 15. Peter Nielsen og Carl Erik Kühl: **Librettist og komponist.** Operaen som den umulige syntese af drama og musik med særligt henblik på samarbejdet mellem Richard Strauss og Hugo van Hofmannsthal Sted: Center for Kulturforskning, Finlandsgade 26, lokale 221. Arr.: Center for Kulturforskning.

Juni

□ tirsdag 1. juni 1999 kl. 19.30. **'Denmark Today' Info** Again the ISC cooperates with the International Secretariat on the summer course 'Denmark Today'. The entire month of August approximately 120 students will attend this summer course at Aarhus University. The ISC is responsible for the Denmark Today activities outside campus and the activities at the ISC. These activities

include a barbecue, a visit to Ceres Brewery, a visit to 'Den Gamle By', a big party etc. As a volunteer or 'host' you can participate for free! Do you have some spare time in August? Would you like to meet 120 foreign students? Do you want to help us making this course a success? Then you should come to this info evening. Pass it on to your friends and hear all about the course, the activities and of course the fun you can experience. Just contact Tiny at the ISC if you can't make it tonight. Come to the ISC during office hours, call 89 42 18 74 or send an e-mail to isc@adm.aau.dk. She will be very happy to tell you everything in detail! Sted: ISC, Trøjborg Arr.: International Student Centre (ISC).

□ fredag 4. juni 1999 kl. 10-18. **Wingskonference: Gender and the Media.** Ved: Professor Magda Michielsens og professor Sonja Spee, Antwerpen, professor Irene Dölling, Potsdam, professor Margret Brugmann, Nijmegen, dr. Franca Roncarolo, Torino, og centerleder, lektor Kirsten Gomard, Cekvina. Sted: Cekvina, Finlandsgade 26 B, lokale 119 Arr.: Cekvina.

□ fredag 4. juni 1999 kl. 13.00. Humaniora ved årtusindskiftet / Humanities At the Turn of the Millennium: **Åbning af Humaniora ved årtusindskiftet.** Velkomst med taler af: Finn Hauberg Mortensen (Formand for Statens Humanistiske Forskningsråd), Henning Lehmann (Rektor, Aarhus Universitet), André Wang Hansen (Dekan, Det humanistiske Fakultet). Festforelæsninger om Humaniora ved Årtusindskiftet ved: Paul Ricœur & Maurice Godelier. Forelæsningerne foregår på engelsk, Musikalske indslag ved Kor 2000, dirigeret af Erling Kullberg. Derefter reception i vandrehallen. Der kan rekvireres gratis adgangsbilletter ved henvendelse til Center for Kulturforskning. Sted: Aulaen. Arr.: Center for Kulturforskning.

□ fredag 11. juni 1999 kl. 13. Maj 1999. **Outing to Skagen.** A migrating dune, the violent encounter between two oceans, a light unmatched in all of Europe and the beautiful little village with yellow houses and red tiles. The price will be around 380 kr. including 2 overnight stays, transport, breakfast (2x) and dinner (2x). Only 18 people can come along. Sted: Arr.: International Student Centre (ISC).

□ mandag 14. juni 1999 kl. 13.00. **Fakultetsrådsmøde.** Sted: Mødesal 1, Studenternes Hus. Arr.: Det Humanistiske Fakultet.

September

□ torsdag 23. september 1999 kl. 9.30 - 17.00. Humaniora ved årtusindskiftet / Humanities At the Turn of the Millennium: **World History at the Turn of the Millennium.** This workshop is one of two arrangements which thematize the role of Asia in the Humanities in the West, from the point of view of theory, aesthetics and intellectual history. It addresses the following questions: How and to what extent has Western studies in »other« civilizations such as the Chinese and the Japanese influenced the paradigm of Western historiographic scholarship? And what kind of implications do these studies have on the general concepts of nation, and modernity as stages of development and as conceptual categories? Hence, what does World History look like at the turn of the millennium? Organiser: Anne Wedell-Wedellsborg & Annette Skovsted Hansen The conference will be held in English. Preregistration required. Go to website for more information. Sted: Konferencelokale II, Studenternes Hus. Arr.: Center for Kulturforskning.

□ fredag 24. september 1999 til 25. sept. Humaniora ved årtusindskiftet / Humanities At the Turn of the Millennium: **Humaniora på universitetet - og udenfor.** Som led i et bredt anlagt forsøg på at lave en slags statusopgørelse for universitetshumanioras situation omkring årtusindskiftet er denne konference et forsøg på at tematisere nogle træk ved det meget komplekse forhold mellem på den ene side universiteternes humanistiske forskning, undervisning og formidling og på den anden side hele den kultur, som universiteterne både udforsker og deltager i, og hvori der også indgår mange andre humanistiske forsknings-, undervisnings- og formidlingsinstitutioner. Arrangører: Marianne Abrahamsen, Steen Busck, Hans Fink og Morten Kyndrup Konferencen foregår på dansk. Preregistration required. Go to website for more information. Sted: Ridehuset på Langelandsgades kaserne. Arr.: Center for Kulturforskning.

Oktober

□ torsdag 21. oktober 1999 til 22. oktober. Humaniora ved årtusindskiftet / Humanities At the Turn of the Millennium: **Cyborg Identities.** The aim of the conference is to throw some light on the role of the Humanities in

Fortsættes næste side

understanding technologically mediated human beings in late modernity. Where is the humanistic subject matter in the cyborg world? Does the cyborg symbolise a new era of dehumanisation - or rather a revitalised humanism?

Organisers: Randi Markussen og Finn Olesen. The language of the conference is English

Preregistration required. Go to website for more information. Sted:

Konferencelokal II, Studenternes Hus. Arr.: Center for Kulturforskning.

November

□ onsdag 17. november 1999 til 18. nov. Humaniora ved årtusindskiftet / Humanities At the Turn of the Millennium: **Philosophy and Cultural Studies.**

The »Slovenian School« is a group of philosophers, who, based partly on the tradition of »German idealism« i.e. Kant, Schelling and Hegel, partly on Lacanian psychoanalysis, analyse current cultural and political conditions, creating a foundation for participation in a constant critical debate with the traditions of cultural studies they meet, especially in the USA. A second dominant area of consideration is found in nationalism and the political, ideological debate in the wake of the civil war in ex-Yugoslavia. A third is gender politics, and a fourth is aesthetics: »fine arts« as well as »popular culture«.

Organiser: Kirsten Hyldgaard The conference will be held in English. Preregistration required. Go to website for more information. Sted: Konferencerum II, Studenternes Hus. Arr.: Center for Kulturforskning.

□ fredag 19. november 1999 til 20. november. Humaniora ved årtusindskiftet / Humanities At the Turn of the Millennium: **Humaniora og naturvidenskab.** *Det humanistiske og Det naturvidenskabelige fakultet har en fælles oprindelse i middelalderuniversiteternes frie fakultet? artes liberales, men blev senere delt som Philosophia Moralis og Philosophia Naturalis. Denne deling er gennem århundreder og i skiftende perspektiver blevet set som en dyb spaltning mellem »to kulturer«: Den humanistiske og den teknisk-naturvidenskabelige. Arr. Jens Ulrik Andersen, Steen Brock, Steen Busck, Hans Fink, Henry Nielsen og Kurt Møller Petersen. Konferencen forgår på dansk. Preregistration required. Go to website for more information. Sted: Det naturvidenskabelige fakultet. Arr.: Center for Kulturforskning.*

HUMavisens medarbejdere

■ **Ansvarshavende redaktør, informationsmedarbejder Svend Aage Lund Mogensen (slam)**
(Redaktion, layout)
Bygning 328, stuen
Telefon: 8942 1242. Fax: 8613 4337.
E-post: humavis@hum.au.dk

■ **Skribent Line Sørensen (ls)**
E-post: line@imv.au.dk

■ **Assistent Susanna Holm Nielsen**
(Kalenderen)
Bygning 328, stuen
Telefon: 8942 1235. Fax: 8613 4337.
E-post: kalender@hum.au.dk

■ **Skribent Mads Elleberg Petersen (mep)**

■ **Fuldmægtig Anders Juul (and)**
(Arbejdsløshedsstatistik)
Bygning 328, stuen
Telefon: 8942 1230. Fax: 8613 4337.
E-post: cj@adm.au.dk

■ **Fotograf Torben Nielsen**
Telefon: 8942 5105.
E-post: kuntn@hum.au.dk

■ **Skribent Morten Fuglsang (fugl)**
E-post: morfugl@imv.au.dk

■ **Skribent Eike Marie Aalling (EMA)**

■ **Skribent Lise Rasmussen (lr)**
E-post: liser@imv.au.dk

■ **Bogbinderiassistent Anne Pusch Rasmussen**
(Distribution)
Mobiltelefon: 2033 2187

■ **Typograf Annette Hoffbeck**
(Trykning)
Bygning 328, kælderens
Telefon: 8942 2186

Henvendelser om abonnement, ændring i antal leverede eksemplarer m.v. rettes til redaktøren.

Kom med i kalenderen

HUMavisen optager alle arrangementer med tilknytning til fakultetet i kalenderen. Husk at angive tid og sted, arrangør og eventuel entré, hvis arrangementet ikke er gratis. Skriv også hvis arrangementet ikke er åbent for alle.

Send oplysninger om dine arrangementer til HUMavisen – allerhelst som vedhæftet bilag til e-post til adressen:

kalender@hum.au.dk

Vi kan klare alle tekstbehandlingsformater.

Foto: Torben Nielsen

Mette Dissing Sandahl, der studerer litteraturhistorie, vandt 5000 kr. for sit vinderforslag til et nyt logo for KaserneScenen.

Logo til KaserneScenen

Litteraturstuderende vandt 5000 kr.

Blandt 72 forslag fra 35 deltagende studerende og ansatte ved de æstetiske fag blev det Mette

Dissing Sandahl fra Litteraturhistorie der løb med præmien på 5.000 kr. for det bedste logo-forslag.

Det nye logo skal nu bruges til KaserneScenens brevpapir, plakater og web-sted.

Skulle nogen stadig være i tvivl om det hedder „ph.d.“, „Ph.D.“ eller „pHd“ på dansk, kræver det nu kun et par klik i Cyberspace at få vished.

Gratis retskrivningsordbog

Fri majonæse-kontrol til alle

Dansk Sprognævn har lagt den nyeste version af retskrivningsordbogen på web. Dermed er der ikke længere nogen undskyldning for ikke at overholde Lov om retskrivning, der pålægger alle offentligt ansatte at stave korrekt.

Det er dog værd at huske på at man på dansk helt lovligt kan sætte ord sammen til et nyt ord; fx halbal, halvgal eller universitetsdirektør. Ingen af de nævnte findes i Retskrivningsordbogen.

Læs og forstå på web:

Dansk Sprognævn: www.dsn.dk
Retskrivningsordbogen på nettet: www.dsn.dk/cgi-bin/ordbog/ro96

HUMavisen for 5 år siden

Klip fra nr. 5 / maj 1994

Universitetet bryder miljøloven

Miljøloven påbyder universitetet at sende sit brugte papir til genbrugsfabrikken, men universitetet indsamler kun omkring en sjattedel. Ingen vil tage ansvaret.

Lokaleproblemer

Den kommende rekord-årgang vil meget forudsigeligt forværre de allerede eksisterende lokaleproblemer. Inden studiestarten vil de gamle administrationslokaler på trøjborg være ombygget til undervisning og fakultetet vil også få nye lokaler i sidebygningen fra teologi mod Ringgaden.

Endelig er der i øjeblikket forhandlinger i gang om at leje midlertidige lokaler i den lukkede Barnow-trælasthandel ved Randersvej-Ringgade krydset.

Der er også anvendelige lokaler på Langelandsgade Kaserne, men dem har Naturvidenskaberne lejet sig ind på.

Tvivl om Repræsentantskabets rolle

Repræsentantskabet er fakultetets højeste instans, men allerede efter ét års eksistens bliver der sået tvivl om fornuften i fakultetets politiske struktur. Har Repræsentantskabets observatører i Fakultetsrådet en reel funktion, lyder et af spørgsmålene.

Studievejledning

Fakultetets nye centrale studievejledning er endelig kommet på plads i eget kontor.